TAN
Milliyet bu adı alıyor

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu Mahmut SOYDAN

TAN
Milliyetin yeni adıdır

FIATI 5 KURUŞTUR. | 10 uncu sene No. 3256 PAZAR 3 MART 1935 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319 İdare ve Matbaa: 24310

İsmet İnönü'nün On yılı

Her Cumurbaşkanlığı seçiminden sonra kabinenin istifa etmesi başyasanın gerekliklerinden biridir. Başbakan General İsmet İnönü de başyasanın bu hükmüne uyarak çekilmiş ve Bakanlardan birini değiştirerek kabinesini yeniden kurmuştur.

Yarın martın dördüncü günüdür. Yanılmıyorsak General İnönü, Başbakanlığa on yıl önce, yani 1925 yılı martının dördünde geçmişti. Bunun içindir ki, sayın Generalin bu kez kabinesini tekrar kurması, özel bir önem almaktadır. On yıl bir ulusun hayatında bile kısa bir vakıt değildir. Kaldı ki geçmiş on yıl içinde Türk ulusu belli başlı bir tarih yaşamıştır. On yıl önceki durum ne idi? Kurtuluş savaşı kazanılmış, barış imzalanmış, Cumurluk kurulmuş, büyük devrimin başarılmasına doğru adım da atılmıştı. Ancak henüz ulusun her zümresi bir amaç, bir umut üzerinde toplanamamıştı. Devrim yapmak gibi büyük bir iş başarmak yoluna çıkan bir ulusun en büyük kuvvet kaynağı olan topluluk elde edilmemişti.

Başbakanın iş başına geçtiği vakte çok yakın günler içinde de bütün devrimi, hattâ Türklüğün varlığını tehlikeye atan bir kımıldanma başlamıştı. İşte General İnönü bu zor günler içindedir ki yönetin dümenini eline aldı. O günkü dağınık Türkiye ile bugünkü toplu Türkiye arasındaki ayrılık, Başbakanın devlet çevrimindeki başarışının ölçüsüdür.

General İnönü'nün tarihte hiç bir devlet adamına nasip olmıyan yeri vardır. Tarihte büyük Süel zaferler kazanan kumandanlar gelmiştir. Gene büyük diplomatlar ve devlet adamları görülmüştür. Ancak bunların hepsini de özünde toplayan adamlar çok nadirdir. Kurtuluş savaşının kahramanı olan General İnönü, düşmanı yendikten sonra, kılıcını kınına koymuş; önce Mudanya'ya sonra da Lozan'a koşarak acunun diplomatlarile en çetin bir diplomasi mücadelesine girişmiştir. General İnönü'nün altı ay süren ve görüşmeden ziyade boğuşmıya benziyen bu mücadelesini bir gazeteci olarak Lozan'da yakından hayranlıkla gördük. Türk tarihi, cephede kazanılmış zaferlerin, barış masasında kaybedildiğini gösteren ibret verici örneklerle doludur. General İnönü Türkün kurtuluş savaşını bunlara benzetmemek için çırpındı. Gerçek savaşı kazanan kendisi olduğundan bunun değerini en iyi anlıyan da kendisi idi. Lozan andlaşması, yalnız Türke erkinlik veren, yaşamak hakkını tanıtan, ilerlemek, yükselmek imkânlarını hazırlıyan bir mukavele değil, genel savaştan sonra uluslar arasında denkdeşlik içinde imzalanan ilk muahededir. Bu bakımdan da büyük tarihî değeri vardır. Zorla imza ettirilen barış andlaşmalarının bugün değiştirilmesi gerekliği karşısında kalındığını gören bir İngiliz gazetesi, geçenlerde yana yakıla, «Keşke vaktile Lozan'da yapılmış olan gibi bir andlaşma imzalamaydık» diye yazıyordu.

Cephede savaşı, masa başında da barışı yapan General İsmet İnönü, bundan sonra da yeni kurulan devletin idaresini ele aldı. Çok kısa bir ara ile ogün bugündür, ulusal varlığımızda başarılan her iş onun elinden geçmiştir. Cephede, barış masasında ve devlet çevirimindeki yüksek başarıcılığı ile ulusun inanını kazanan Başbakan, dün olduğu gibi yarın da ülkeyi verimli yol üstünde yürütmek ve ulusu Atatürk'ün gösterdiği amaca kavuşturmak için yeniden yüküm almıştır.

Başbakanlık devlet yükümlerinin en ağırıdır. Yorar, yıpratır. Fakat yurtseverliğin derin kayınağından kuvvet alan General İnönü, on yıl önce ne kadar dinç ise bugün de o kadar dinçtir. Gerek yeni kurduğu kabinesi, gerek Başbakanlığa geçtiği günün yıldönümü dolayısile kendisini saygı ile kutlular ve geçmişte olduğu gibi gelecekte de büyük işler başarmasını dileriz.

A. Şükrü ESMER

Yunanistanda isyan çıktı

Asiler dört harp gemisini ve Tersaneyi ele geçirdiler

Atinada kanlı çarpışmalar oldu

Torpitolardan ikisi geri alındı, teslim olmıyanlar Tayyare ile bombardıman edilecek!

Hükûmet vaziyete tamamen hâkimdir Yunanistanda idarei örfiye ilân edildi

İsyanı çıkaranlar Plâstiras taraftarı zabitlerdir

ATINA, 2 (A.A.) — Salamon tersanesinde bazı zabitler fesad çıkarmak teşebbüsünde bulunmuşlardır. Hükûmet, isyanı tamamile bastırmıştır. Asiler teslim olmuştur.

Çaldarisin beyannamesi

ATINA, 2 (Milliyet) — Dün gece saat sekizde çıkan ihtilâl hareketi üzerine hükûmet kuvvetlerile ihtilâlciler arasında kanlı müsademeler olmuştur. Küme küme Plâstiras taraftarı zabitler tersane içinde harp gemilerini işgal etmişlerdi.

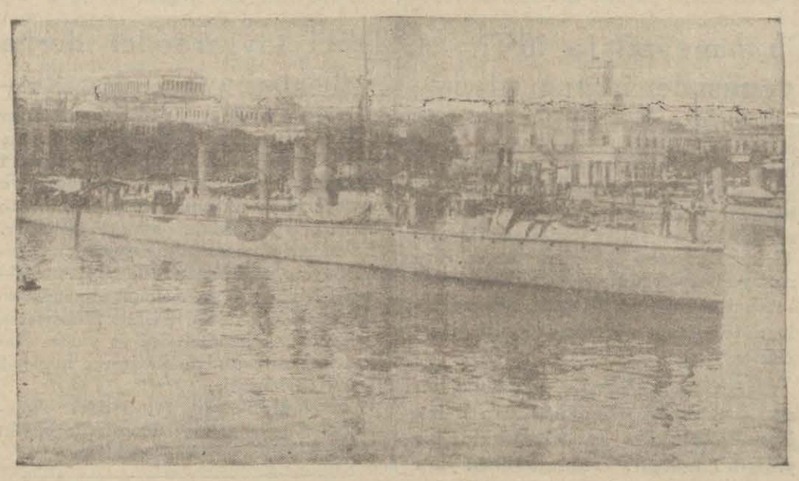

Pire limanında bir harp gemisi

Plâstiras

Hükûmet bütün garnizon kuvvetlerini ihtilâlciler üzerine sevkederek hareketi bastırmıştır. Hemen toplanan Bakanlar heyeti örfî idare ilân etmiş ve bazı tevkifat yapılmıştır.

Gece Başbakan Çaldaris şu beyannameyi neşreylemiştir:

«Bazı çılgınlar memleketin meşru hükûmetine karşı isyana teşebbüs ederek tersane ve harbiye mektebinde harekete geçmişlerdir.

Hükûmet gayri millî olan bu hareketi bastırarak vaziyete hâkim bulunmaktadır. Yunan ahalisi müsterih olsunlar. Şimdi hükûmet bu mütecavizlere karşı yumruğunu göstermek ihtiyacını duymuştur.

Bu savaşın ölülerini ve yaralılarını ve silâhlı kuvvetlerini takdir etmek borcumuzdur. Kendileri millî şükrana tamamile lâyiktir.„

Bir tayyare filosu âsileri bombardıman edecek

ATINA, 2 (Milliyet) — Bir tayyare filosunun isyan eden gemileri takip edeceğini ve teslim olmadıkları takdirde bombardıman yapacağını tebliğ edilmiştir.

İsyan nasıl çıktı?

ATINA, 2 (A.A.) — Hükûmete karşı isyan eden zabitler, gafletten istifade ederek salamin tersanesile harp gemilerinden 4 tanesini ele geçirmeğe muvaffak olmuşlardır. Çoktanberidir, hazırlandığı anlaşılan bu teşebbüs, Atina ve sair şehirlerdeki askerî garnizonların da isyanile bir arada vuku bulacaktı. Atinada zabitler, askerî isyan ettirmeğe muvaffak olamamışlar ve fesat erbabı, gece geç vatka kadar süren bir tüfek ateşinden sonra teslim olmuşlardır. Hükûmete sadık

(Devamı 7 inci sahifede)

Sar Almanyaya döndükten sonra

Fransa - Almanya münasebatı düzelebilecek mi?

Bay Hitler Sarbrük'te söylediği bir nutukta bu işin devamlı surette ıslah edileceğini bildirdi

Sar'dan dönen İngiliz askerleri

SARBRUK, 2. A.A. — B. Hess ve Göbbels'in nutuklarından sonra B. Hitler söylediği nutukta Sar'ın Almanyaya dönmesinden doğan sevincini bildirdikten sonra Alman yurdunun Sarlıların sadakatinden ötürü minnettarlığını beyan etmiş ve sonra, plebisitten bahsederek, Sarlıların verdikleri rey ile Almanyayı hür ve mesud etmeğe matuf olan kendi eserine iştirak etmiş olduklarını söylemiş ve demiştir ki :

" Yarın hepimiz yeni Almanyamız için işe koyulacağız zira şimdiye kadar yaptığımız ancak bir başlangıçtır. Kendi kendimizi anlamaklığımız lâzımdır, o zaman bütün Almanya, Sarın 15 sene ayrılıktan sonra Almanyaya dönmesinden dolayı sizinle birlikte seviniyor.„

Fransa - Almanya

BERLİN, 2. A.A. — B. Hitler Sarbruk'ta söylediği nutukta, "Sarın Alman-

(Devamı 7 inci sahifede)

Yeni Japon sefiri geldi

Japonyanın Ankara sefirliğine tayin edilmiş olan Bay Iyemasa Togugava dün sabahki ekspresle Londradan İstanbula gelmiş ve sefaret erkânı tarafından karşılanmıştır. Bu akşam itimatnamesini Cümhurbaşkanına takdim etmek üzere Ankaraya gidecektir.

Bay Togugava bundan evvel Japonyanın Kanada sefiri idi. Japonyanın maruf ve asil bir ailesine mensuptur.

Casus Lavrens

Bisikletle meçhul bir istikamete hareket etmiş

LONDRA, 2. A.A. — İngiliz casus teşkilâtındaki hizmetlerile tanınmış olan meşhur miralay Lorens, mutahassıs amele sıfatile kayıdlı bulunduğu hava kıtaatını terkederek bisikletle meçhul bir istikamete gitmiştir.

Belediye vergi ve resimleri

ANKARA, 2 (Telefonla) — İçeriişler Bakanlığı yeni bir belediye vergi ve resimleri kanun projesi hazırlamaktadır.

Başbakan Kabinenin programını bildirecek

Yeni Meclis Reisi ile Millî Müdafaa Vekili makamlarında tebrikleri kabul etti'er

ANKARA, 2 (Telefonla) — Başbakan İsmet İnönü önümüzdeki hafta Millet Meclisinde kabinenin yeni faaliyet programını izah eden beyanatta bulunacaktır.

Tebrikler

ANKARA, 2 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi Başkanı B. Abdülhalik Renda bugün Meclisteki makamında tebrikleri kabul etmiştir.

Millî Müdafaa Bakanı General Kâzım Özalp ta Vekâlete giderek daire erkânının tebriklerini kabul etmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Von Papen istifa ediyor

Avusturya Nazırlarının seyahatinden kim mes'ul?

Viyana gazeteleri Almanların tazyik politikasına başlıyacaklarını yazıyor

Nazi ihtilâl teşebbüsüne karışan Avusturyanın sabık Roma sefiri Divanıharpte

VIYANA, 2 (A.A.) — Von Papenin istifasından bahseden ve mütaleasını yürüten (Der tag) gazetesi şunları yazıyor:

«Von Papenin geri alınması haberi teeyyüt etmektedir. Bu, Almanyanın, Avusturyanın Fransız sulh politikasına iltihakından memnun olmadığını ifade edebilir ve Almanyanın Viyana sefirini, Avusturya bakanlarının Paris ve Londra seyahatlerinden mesul tuttuğunu gösterir.

Bu istifa, Berlinde müfrit temayüllerin tekrar başladığını da ifade edebilir. Bu takdirde Almanyanın Avustur

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Von Papen

Fransızlar bizden hangi çeşit mal alabiliyorlar?

Merkez bankasında biriken parayı kurtarmak için müzakere yapılıyor

Fransız Ticaret mümessilinin beyanatı

Fransanın, Türkiyeye ihraç ettiği mallara mukabil bizden şimdilik mal almamasından mütevellit vaziyette yeni bir değişiklik yoktur. Fransız tüccarının Cümhuriyet Merkez Bankasında Türkiyeye ihraç ettikleri malın bedeli olmak üzere bloqué edilmiş mevcut paràsı yüz milyon frank kadardır, Ankarada İktısat Vekâleti ile Fransız Ticaret mümessili Bay Pesserean arasında vâki konuşmalarda Cümhuriyet Merkez Bankasında birikmiş olan bu parayı çekebilmek için bir sureti tes-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Inkılâb kürsüsünde

Medenî kanun alınırken muarızlar neler söylediler

On senelik tatbikat bu adamların kafalarındaki sakatlıkları iyice gösterdi

Eski Adliye Vekili B. Mahmut Esat dün de İnkılâp enstitüsündeki dersine devam etmiştir. B. Mahmut Esadın dünkü dersini yazıyoruz:

«— Bayanlar, Baylar; Geçen dersimizde Türk kanunu medenisinin anahatlarından din meselesi üzerinde durduk. Bugün de bu mesele etrafında biraz daha durmak istiyorum.

Kanunu medenî hazırlandığı sıralarda bu prensip etrafında mevzuu bahis noktalardan biri de Türk müslüman Bay ve Bayanların Türk olmayanlarla evlenmesi meselesi idi. O zaman muarızların arzu ettiği şey, kanunu medeniye bir madde daha ilâve ederek, müslüman olmayanlarla evlenmenin men'i idi. Bu teklif reddedildi. Kabul edilseydi, bu takdirde Türk Hıristiyan bayanların müslüman erkeklerle evlenmelerini men'etmek te lâzımgelirdi.

Bunları yapmak mümkün olmadığın

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Bay Mahmut Esat in kılâp tarihi kürsüsünde

TARİHİ TEFRİKA : 57

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: Son Yemen valisi Mahmut NEDİM*

Yemene giden hey'eti askeriye ve ilk rapor

İmam Yahya gene isyan etmişti, Mehmet Ali Pş. boyuna asker istiyordu

Talât bey bir müddet düşünceye daldı, galiba gözlerinin önünde hâlâ o resimler canlanmış duruyordu, nihayet;

— Herhalde, dedi, çok düşünmek ister...

— Bence, dedim, çok, fakat çabuk düşünmek ister, eğer Yemen resimleri gözleriniz önünde kalırsa, orasının ıslaha muhtaç olmayıp refah ve saadete ermiş, mamur ve medenî bir memleket olduğuna inanacak ve artık Yemeni düşünmeyeceksiniz bile.

— Hayır, diye cevab verdi, göreceksiniz ki en kısa bir zamanda neticeye varacağız.

Bu neticeye bir türlü varamadık.

Talât beyin Yemen işini üzerine alması neticesinde Yemen heyeti İmam Yahyanın hanımlarına padişah tarafından verilen birkaç parçalık hediyeyi hamilen İstanbul dan ayrıldı.

Bu heyet Yemene varınca İmam Yahyaya bittabi İstanbulun vaziyetini uzun uzadıya anlattı. Bu suretle İmam, İstanbuldaki keşmekeşi, anarşiyi, başsızlığı anlamış, öğrenmiş oluyordu. Bir yandan da Yemende onu kızdıracak, çileden çıkaracak harekât eksik değildi.

Biz İstanbulda ıslahat lâyihaları, müzakereler, resimlerle uğraşırken günün birinde Yemenden, İmam Yahyanın tekrar kıyam ettiği haberi geldi. Artık, kimseye gidip te;

— İşte, gördünüz mü, dediğimiz çıktı mı? demeği bile zait gördüm.

Yemen vali ve kumandanı harıl harıl kuvvet istiyordu.

Bu vaziyet karşısında elbetteki Yemen ilk safta bir mesele olmuştu. Hükûmet bir hayli düşündükten sonra Yemene bir kuvvet göndermeğe karar verdi.

Gene bir hataya düşünüyordu, Göz göre göre bu hatanın işlenmesine tahammül edemedim, gene gittim, Talât beye dedim ki;

— Mehmed Ali paşa bu isyanı bastıramaz. Boşu boşuna kan dökeceğiz. Size kaç defa bütün hüsnüniyetine, temizliğine, azmine rağmen Mehmet Ali paşanın Yemende iş göremiyeceğini sebeblerile anlatmıştım. Oraya göndereceğiniz kuvvetin başında Yemende iş görebilecek, ciddî ve esaslı bir iş yapabilecek, vâsi salâhiyetli bir heyeti askeriye göndermelisiniz başka çaresi ve çıkar yolu yoktur bu işin.

Talât bey, uzun uzadıya anlattıklarımı dinledi de,

— Doğru söylüyorsun, arkadaşlarla bu işi görüşelim ve öyle yapalım, dedi.

Birkaç gün sonra erkânı harbiyei umumiye reisi Ahmet İzzet paşa Yemen kuvayi umumiye kumandanlığına tayin edildi ve yola çıktı.

Ahmet İzzet paşa ile çok kıymetli, cidden büyük bir de heyet gidiyordu. Bu heyette Recep, Saffet, Kadri, Ali Fuat, Salih ve Asım beyler de vardı. (1) Başvekil İsmet paşa harzetleri de bu heyet meyanında idiler.

Yemenin mukadderatını tayin edecek olan bu heyete hep ümit bağlamış ve bilhassa böyle güzide zevattan seçilmiş olmasına hep sevinmiş idik. Bu sevincimizin haksız olmadığını bilâhare vukuat ta isbat etti.

Ben İstanbulda idim.

Hareketinden evvel Ahmet İzzet paşa ile de uzun uzadıya görüştük artık nikbin idim.

Ahmet İzzet paşa Yemene gitti. Orada vaziyeti yakından tetkik etti. Bu tetkikatı neticesinde o da, evveldenberi ısrar ettiğimiz noktada karar kıldı ve Babıâliye Yemende İmam Yahya ile itilâf yapmaktan başka çare olmadığına kani bulunduğunu bildirdi. İstanbulda ise bu yeni gaileden çeşit çeşit istifadeler bekliyen bazı müfsitler gerek hükûmet erkânı, gerek İttihat ve Terakki rüesası nezdinde mekik dokuyorlardı:

— İmamı şiddetle tenkil eylemeli!

— Yemeni yakıp yıkmalı!

Merhamet asla caiz değildir. Mutlaka asıp kesmeli.!

Diye hükûmeti, Ahmet İzzet paşayı dinlememeğe, cebrü şiddete, zülme teşvik ediyorlardı.

Buna mukabil biz de Ahmet İzzet paşanın doğruyu gördüğünü, en mâkul hareketi tavsiye ettiğini, derhal buna muvafakat edilmesini söylüyorduk. Nihayet hükûmet te Ahmet İzzet paşanın harekâtını tasvip etti,

Yemende vaziyet şu merkezde idi:

Ahmet İzzet paşa Hüdeydeden itibaren San'aya doğru yürümüş, Harbede ede San'aya girmiş ve orada mahsur olan Mehmet Ali paşa ile bütün arkadaşlarını kurtarmıştı.

Fakat daha ileri gidip İmamla çarpışmağa devam etmeği İzzet paşa da lüzumsuz, faydasız bulmuş, ve bu sebeble İmamla bir itilâfname akdederek işi sulhen tesviyeyi daha muvafık görmüş ve bunu Babıâliye teklif ve kabul ettirmişti.

Ben o zaman mebustum.

Mahmut Şevket paşa bir gün merhum Sait beyi bana göndermişti. Sait Bey; — Mahmut Şevket paşa sizinle görüşmek istiyor. Zannederim San'aya gitmenizi teklif edecek. Söylediğine göre şu sırada orada bulunmanız lâzımmış, dedi.

Mahmut Şevket paşayı, daveti üzerine ziyaret ettim, bana,

— Neden Yemene gitmiyorsun, dedi.

Ben de;

— Rahatsızım, Hüseyin Hilmi paşa ile Karlsbada gitmek üzereyim, senelerle Arabistanda dolaşmanın verdiği rahatsızlıkları tedavi ettirmek, biraz kendime gelmek istiyorum, deyince;

— Şimdi Karlsbadın sırası değil. Rahatsızlıklarına San'anın havası birebir gelir... Hiç vakit kaybetmeden yola çık. Ahmet İzzet paşanın senin gibi ora ahvaline vâkıf ve bilhassa İmamla münasebatı iyi bir zata herhalde ihtiyacı vardır. Elinden geldiği kadar orada nafi olmağa bak. Rica ederim, derhal hareket et.

Ve biraz sonra da;

— Ahmet İzzet paşa İmamla bir itilâf yapacaktır. Bunu sen de istiyordun Mahmut Nedim bey, işte istediğin oluyor demektir. Bu işin tahakkukuna sen de hizmet etmelisin, zaten de Yemen mebususun!

Bilâtereddüt;

— Peki ,dedim, ilk vasıta ile San aya müteveccihen yola çıkıyorum.

Ve gittim Hüseyin Hilmi paşayı buldum. Karlsbad seyahatinden vazgeçtiğimi söyledim.

Hüseyin Hilmi paşa vaktile Yemende valilik ettiği için ora ahvalini bilir ve daima alâkadar olurdu. O, itilâfnamelerle iş görülemiyeceğine kanidi;

— İmamı kendi haline bırakmalı. İmama tabi Zeydilerle meskûn araziyi tahliye edip sahile çekilmeliyiz. Sahilde az bir kuvvetle kalabiliriz. Çünkü Şafiilerle meskûn olan bu arazide halk ta İmama düşman ve binaenaleyh bizimle beraberdir. Burada sulh ve sükûn kendi kendine az bir himmetle muhafaza edilebilir. Sahil elimizde oldukça İmam da deniz rabıtasını kesmiş ve böylece nâçar bir vaziyette kalarak ister istemez rahat oturmağa mecbur olur ki bu sayede biz de bir hayli tasarruf etmiş, insan ve para cihetinden şimdiye kadar katlandığımız yüklerden kurtulmuş oluruz. derdi.

(Bitmedi)

(1) Elyevm Halk Fırkası Umumî kâtibi Kütahya mebusu B. Recep, Erzincan mebusu B. Saffet, general Kadri, Harp akademisi reisi general Ali Fuat, kumandan general Salih, mütekait B. Asım.

HARİCİ HABERLER

Londra andlaşması etrafında

Sir Con Simon ihtimal bugün Berline gidecek

LONDRA, 2 (A.A.) — Sir John Simon, ağlebi ihtimal Berlin'i ziyaretinden bir iki gün sonra Moskovaya gidecek ve bu arada, Fransız hükümeti, Berlinde cereyan eden müzakerelerden İngiliz sefiri vasıtasile haberdar edilmiş bulunacaktır.

LONDRA, 2 (A.A.) — İngiliz kabinesi, fevkalâde bir toplantıda Sir Simon'un Bay Laval ile yaptığı görüşmeler hakkındaki beyanatını dinliyecektir. Bu toplantıda kabine, Sir Simonun Berlin seyahatini tesbit edecektir. Seyahatin yarın yapılması, kuvvetle muhtemeldir. Moskova seyahati ihtimali de görüşülecek, fakat zannedildiğine göre, teferruatı Sir Simonun Berlinden dönüşünde tesbit edilecektir.

Polonyanın vaziyeti

VARŞOVA, 2 (A.A.) — Gazeta Polska, Lehistanın cereyan etmekte olan görüşmelerde bir âmil sıfatiyle olan rolü hakkında dün Deyli Telgraf tarafından neşredilen yazıyı naklederek diyor ki:

«Yalnız batı Avrupasını ihtiva eden anlaşmaların Paris ve Londrayı tatmin etmediği anlaşılmaktadır. İşte İngiltere hükûmeti mümessilinin mutasavver seyahatinin sebebini burada aramak icap eder. Büyük objektif ve elastikiyeti ile temayüz eden İngiliz siyasasının mahiyeti itibariyle böyle bir seyahatin vasi şümulü âşikârdır. İngiliz devlet adamının ziyaretinin, İngiltere ile en iyi münasebat idame eden Lehistan hükûmeti tarafından çok iyi görüleceğini söylemeğe lüzum yoktur.„

İngiliz donanması

Akdenizde manevralar yapacak

Bu manevralara 40 Ticaret gemisi de iştirak edecek

LONDRA, 2 (A.A.) — Umumî harp tenberi ilk defa olarak Ticaret filosu harp filosu ile beraber manevralara girecektir. Gelecek hafta, metropol filosu ile Akdeniz filosu İspanya ile Asor adaları arasında toplanacaklardır. Ticaret gemileri 1,500 kilometre üzerine yapılarak himayeye mühtaç bir filo vazifesini göreceklerdir. Manevralara 40 ticaret ve yolcu gemisi girecektir.

MALTA, 2 (A.A.) — Akdeniz filosu ile manevra yapmakta olan Exley ismindeki İngiliz tahtelbahirinde bir yangın çıkmıştır. Tahtelbahirin yanı başında iki gemi bulunmaktadır. Nüfusça telefat yoktur.

LA VALET, 2 (A.A.) — Otley denizaltı gemisi Tunus koyunda sığınacak bir yere gelebilmiştir. Bir kruvazör onu Maltaya kadar yedekte getirecektir.

Litvanya

Almanya ile ihtilâfin hallini Uluslar kurumundan istiyecek

KAUNAS, 2. A.A. — Almanya tarafından Litvanyaya karşı alınan tedbirler dış işleri bakanlığınca gözden geçirilmektedir. Muahedenin 11 inci maddesine dayanarak ihtilâfa müdahale eylemesi lüzumu, uluslar kurumuna bildirilecektir. Alınacak tedbirler şunlardır :

Ticaret mukavelesinin feshi, hudud ticaretinin men'i Almanyadan çıkanlara beraberlerinde götürmeğe müsaade edilen meblâğın beş marka indirilmesi, Litvanya tebaalarına transit vizesi verilmemesi, radyo ve matbuat neşriyatı ile aleyhte propaganda ve askerî hazırlıklar.

Kazanç vergilerinin aleniyeti

NEVYORK, 2 (A.A.) — Kazanç vergisi beyannamelerinin aleniyetini iktiza ettiren kanun, şiddetli surette protesto edilmektedir. Bazı mühim zümreler, bu tetbirin haysiyet kırıcı ve Amerikanlığa yaklaşmaz mahiyetine karşı itirazı mübeyyin, kongreye bir arzuhal göndermeğe karar vermişlerdir.

Loit Corcun plânı

LONDRA, 2 (A.A.) — Bay Macdonald, Bay Lloyd Georges'a bir mektup göndermiş, son söylevlerinde ana çizgilerini bildirdiği işsizlere yardım plânını hükûmete bildirmesini istemiştir.

Bay Llyord George, cevabında kendisile beraber bu plânın yapılmasına yardım eden mütehassıslarla görüşeceğini ve mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda plânı hükûmete bildireceğini söylemiştir.

Sterlin düşüyor

LONDRA, 2 (A.A.) — Fransız frankının istikrarındanberi, İngiliz lirası, bugün en aşağı piyasasına düşmüş bulunuyor. Siyasal vaziyetin hâsıl ettiği sinirlilik, yeni intihabat yapılmak ihtimali ve gerek Avrupa, gerek Amerikada sermayelerin çekilmesi uzayıp giden bu hale sebep olduğu gibi, resmî kontrol yokluğu yüzünden Fransız, İngiliz ve Amerikan malî makamlarının bu memleekt paralarını kendi kendine bir ekonomik seviyeye erişmesini bekledikleri rivayeti, dönmektedir.

Sun'î petrol

LONDRA, 2 (A.A.) — Bir İngiliz kimya mühendisi, Kilisli Şistten, petrol çıkarmak usulünü bulmuş ve ihtira beratını almıştır. Bunun fiyatı, ithal edilen petroldan daha ucuz olacaktır.

Zenci tayyareci

Habeş imparatorundan emir bekliyor

Zenci tayyareciler derhal adisababaya gidecekler

LONDRA, 2. A.A. — Habeşistan imperatoruna hizmet teklifinde bulunmuş olan tayyare Miralayı zenci Hobart Juvayan, bizzat yetiştirmiş olduğu ve maaşlarını kesesinden verdiği 15 tane zenci pilotla beraber buraya gelmiştir. Bu haberi veren Daily Expres gazetesine beyanatta bulunan Miralay Amerika zencilerinin son zenci imperatorluğunu korumak için açılan harbde Habeşistana zahir olmak istediklerini ve yalnız Habeş imparatorundan bir işaret beklediklerini söylemiştir.

Miralay Juvayan, tayyareleri Amerikadan gelir gelmez adamlarile birlikte Adisababa'ya hareket edecektir.

Diretnot gibi Motosiklet

PARIS, 2 (A.A.) — Hudut boyunda Belçikadan gelmekte olan ve benzin haznesinde 9 tane kundaklı parabellum tabancası ile bir otomatik tüfek, bir revolver ve 300 kurşun bulunan bir motosiklet yakalanmıştır.

Fransız kadını

Seçme ve seçilme haklarını alamıyacaklar mı?

PARIS, 2.A.A. —Evvelâ kadınlara belediye seçimleri için rey hakkı vermek mevzuubahisti. Bu teklifi müdafaa eden müstakil saylavlardan Faysat'ın teklifi 223 reye karşı 323 rey ile talik edilmiştir.

Şimdi sosyalist mebuslardan Brak, reylerin hakikaten umumî olabilmesi için kadınlara ne hak verileceğini sormaktadır. Brak, kadınlara da erkeklere verilen seçme ve seçilme hakkını veren kanunî tedbirler alınması için bir proje vermiştir.

Bu projeyi tetkik edecek olan âyanın, seçilme hakkında muarız olduğu gibi seçme hakkını taksim taraftarı da olduğu malûmdur.

İngilterede

Japon-Alman ithalâtı ve işsizlik meselesi

LONDRA, 2. A.A. — Pamuk ve sunî ipek sanayilerinde son aylarda görülen işsizlik ve bu işsizliğin artması ciddî bir endişe uyandırmıştır. ve Alman Japon ithalâtının artmasının önüne geçmek üzere gümrük tedbirleri alınması meselesi yeniden ortaya çıkmıştır.

Bu son iki sene içinde, sunî ipek Alman ithalâtı iki misli olmuş ve son dokuz sene içinde Japon ithalâtı ise dört misli artmıştır.

28-1-33 de bu iki sanayideki tam işsizlerin sayısı 20.000 ve yarı işsizlerin ki ise binlerce idi. 1934 yılı ile 1935 arasında ise bu rakam iki misli artmıştır ki bu, Japon ve Alman ithalâtının inkişaf nisbetine tamamen uymaktadır.

Amerikadaki haydut teşkilâtı

NEVYORK, 2 (A.A.) — (Polgam) ismini taşıyan haydut teşkilâtı, Nevyork belediye reisi Bay la Guardia tarafından sıkı takibata maruz kalacaktır. Bu haydut teşkilât fakir halktan ve bilhassa Harlem'deki zenci mahallesinden 1931 senesi zarfında temin ettiği kârın 100,000,000 olduğu tahmin edilmektedir.

Rodezya valisinin karısı kayboldu

KAP, 2 (A.A.) — Nort Rodezya valisinin karısı Leydi Yang, 5 tayyare, 200 yerli asker ve 170 demiryolu memuru aramaktadır. Leydi Yang ve bir arkadaşı bundan iki gün evvel hususî bir tayyare ile Livingston'dan Lusavaya hareket etmişlerdir.

SON DAKİKA

Yunanistanda hükûmet kuvvetleri Salamini işgal ettiler

ATINA, 2 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor: Hükûmet kuvvetleri Salamin tersanesini yeniden işgal etmişlerdir.

ATINA, 2 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Harbiye Nazırının beyanatına göre, tayyareler, isyan halinde bulunan gemileri bombardıman etmişlerdir. Harbiye nazırı Bay Venizelosun âsilerle beraber olduğunu teyit edemiyeceğini, ancak halen asilerin elinde bulunan ve hareket etmiş olan dört gemi Giride gittiği takdirde bu hususun tahakkuk edeceğini ilâve etmiştir.

Tayyareler bir torpidoyu mahvetti

PARIS, 2 (A.A.) — Atinadan Tan gazetesine gelen bir telgrafnameye göre, tayyareler isyan halinde bulunan ve bir harp gemisi tarafından çekilmekte olan bir torpido muhribini iş göremiyecek bir hale sokmuşlardır. Hükûmet, isyan halinde bulunan gemilerin itaat edinceye veya tahrip olununcaya kadar bombardıman edilmesini emretmiştir.

Bayan Saylavlara çay ziyafeti

ANKARA, 2 (Telefonla) — Bugün Ulus gazetesi salonlarında Bayan saylavlarla ecnebi ve yerli gazeteciler şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafet Bayan saylavlarla gazetecilerin tanışmalarına vesile olmuştur.

Amerika elçisinin ziyafeti

ANKARA, 2 (Telefonla) — Amerika sefiri bugün bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette Yugoslavya sefiri, Almanya ve Çekoslovakya maslahatgüzarı ile Dışarışleri Bakanlığı umumî kâtibi Bay Numan Rifat bulunmuşlardır.

Iran hariciye nazırı Varşovada

VARŞOVA, 2 (A.A.) — Cenevreden avdetinde buraya uğrayan İran Hariciye nazırı Kâzimi Han, birçok resmî ziyaretlerde bulunmuştur. Nazır, öğle yemeğini Hariciye Bakanı M. Beck ile yemiştir.

Sir Saymen'in Berlin seyahati

LONDRA, 2 (A.A.) — Sir Con Saymen, Martın yedisinde Berline gidecek ve onunda Londraya dönecektir.

Siam Kralı tahtından vazgeçiyor mu

LONDRA, 2 (A.A.) — Röyter Ajansına göre, Siam kralı, Knowleparkdaki ikametgâhından ikindi vakti meçhul bir semte müteveccihen otomobille hareket etmiştir. Kralın tahtından feragat edeceği meselesi hakkında Londra siyasî mahafilinde büyük bir ketumiyet gösterilmektedir.

BANGKOK, 2 (A.A.) — Kralın tahtından feragati meselesine burada pek az ehemmiyet atfedilmektedir. Ahiren Millî Müdafaa nazırının katline teşebbüs etmiş olan eşhastan 12 kişi tevkif edilmiştir.

BANGKOK, 2 (A.A.) — Buraya gelen resmî malûmata göre Siam Kralı, bugün tahtından feragat edecektir.

Leh - Fransız Dostluğu

Uluslar arası Akademi diplomatikte kabul resmi

Lehistanın Paris elçisi Bay Raczynski için geçenlerde beynelmilel akademi diplomatikte bir kabul resmi yapıldığını ve bu toplantının iki memleket arasında samimî bir muhabbet tezahürüne vesile olduğunu ajans haberleri meyanında yazmıştık.

Fransız âyan hariciye encümeni reisi Bay Beranger'nin başkanlığında yapılan bu toplantıda, Bay Beranger'nin şahsında Leh milletini selâmladıktan ve kendisini tebrik ettikten sonra, sözünü Lehistana geçirmiş ve Avrupanın göbeğinde 400,000 kilometre murabbaı mesahai sathiyeli ve 35 milyon nüfuslu Lehistanın Avrupa sulhünün pekiştirilmesinde oynadığı rolü tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra her iki memleket münasebetlerinin geçirdiği safhaları ve münasebetlerdeki sıkı dostluk bağlarını tahlil etmiş ve Bay Raczynskiye diplomasi hayatında daima muvaffakıyetler dilemiştir.

Buna elçi verdiği cevapta Lehistanın sulhperverane mesaisinin 1924 te Cenevrede başladığını söyliyerek yapılan andlaşmaları hülâsa etmiş ve harp sonu devrinin uluslar arası tarihçesini çizmiştir. Ezcümle demiştir ki:

— Lehistan diplomasisi Milletler Cemiyetinde iki umumî karakterde teşebbüsle kendini göstermiştir. Birincisi 1927 de tecavüzî harbi takbih eden bir takrir dermeyan etti. Ittifakla kabul edilen bu takririn Briand - Kellog misakına zemin hazırladığına şüphe edilemez.

İkinci teklifi silâhsızlanma konferansından adımdır. Lehistan 1931 de Asambleye manevî silâhsızlanma hakkında bir muhtıra verdi. Silâh imal ve ticaretinin şiddetli bir mürakabeye alınması hakkındaki verdiği takriri de zikretmek lâzımdır.

Bay Raczynski sözü Sovyetler ve Almanlarla münasebata naklederek ezcümle demiştir ki:

— 25 temmuz 1932 de Sovyetlerle bir ademi tecavüz misakı aktettik. Almanya ile teşriki mesai için de bir çok defalar mesai sarfedildi. 1934 te Hitler on senelik bir ademi tecavüz misakı teklif ettiği zaman, sulh politikasına sadık bulunan Lehistan bu teklifi reddetmemeği makul gördü.

Lehistan elçisi bundan sonra memleketinin eski dostluklara bağlı olduğunu ve komşularile de hoş geçinme münasebetlerine dikkat ettiğini söylemiş ve Fransanın Leh dostluğundan asla şüphe etmemesini ilâve ederek sözünü bitirmştir.

Gümrük memurları

ANKARA, 2 (Telefonla) — İstanbul gümrük memurları bir koruma sandığı teşkil etmektedir. Sandığın esas nizamnamesi Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığınca hazırlanmaktadır.

Japonya ile Ticaretimiz

ANKARA, 2 (Teelfonla) — Bakanlar heyeti Japon eşyası hakkında yeni bir kararname kabul etmiştir. Kararnameye göre ithali 148 sayılı kontenjan kararnamesi hükümlerine göre serbest olduğu için sipariş verilen 26-7-934 tarihine kadar gümrüklere gelmiş ve bedelleri tamamen ödenmiş malların bir defaya mahsus olmak üzere serbestçe ithaline müsaade edilecektir. İthali 148 sayılı kararnamede bulunan ve 26-7-934 tarihine kadar gümrüklere gelmiş olup bedelleri tamamen ödenmiş bulunan ve fakat umumî ihracat ve ithalât takasına tâbi tutulan bir anlaşmanın mevcudiyeti dolayısile icap eden takas yapılmadığından ithali mümkünsüz hale gelen malların mer'i kontenjan kararnamelerinde mevcut mikdarlarda umumî hükümler dahilinde istifade ettirilerek takassız ithallerine müsaade edilmiş ve şayet bunların tasfiyesi için kâfi kontenjan kalmamış veya bu tarzda ithal edilmiş olan mallar için eski kararnamede bulunmasına rağmen yeni kararnamede kontenjan verilmemiş ise yeniden kâfi kontenjan verilmesi için Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığına salâhiyet verilmiştir.

Bu malların bedelleri evvelce ödenmiş bulunmasından dolayı başka ca döviz istenmiyecektir.

Yurdda hava vaziyeti

ANKARA, 2 (A.A.) — 2-3-1935 de Türkiyede hava vaziyeti Ziraat Vekâleti meteoroloji enstitüsünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde Trakya, Ege mıntakalariyle Orta Anadolu ve Karadeniz sahil mıntakasının alçak tazyik shası dahilinde bulunmasından ötürü buralarda gökyüzü bulutlu ve kapalı geçmiş hava suhunetinde bir gün evveline nazaran üç derece etrafında bir yükseliş kaydedilmiştir. Gece suhunet dereceleri Doğu Anadolu ve Orta Anadolunun Kastamonu çevreleri katılmadığı halde sıfırın üstünde kaydedilmiştir. En düşük suhunet sıfırın altında Karsta 20, Erzurumda 11, Kastamonuda 1 derecedir. En yüksek sıcaklık Adanada 20 derece kaydedilmiştir. Trakya İzmir ve Manisa çevrelerine yağış olmuştur. Ölçülen mikdar 2 ilâ 6 milimetre arasındadır. Bugün Ankarada saat 14 de hava suhuneti 11 derecedir. Rüzgâr cenuptan saniyede vasati 5 metre hızla esmektedir.

Hava raporu

Sıfır hararet derecesine ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 749, saat 14 te 746, hararet derecesi saat 7 de 11,5 saat 14 te 9, En yukarı hararet derecesi 14 En aşağı hararet derecesi 6,5.

Rüzgâr Lodostan esmiştir. En yukarı sürati saniyede 13 metreye çıkmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

2 milyon ne olacak?

Tramvay şirketinin mukavelesi kırıldıktan sonra şirketin o mukaveleye dayanarak İstanbul tramvay yolcularından aldığı bilet parası farkı iki milyon liraya varan parayı şirket geri verecek. Verecek amma biz bu parayı şimdi ne yapacağız?. Doğrusu aldı beni bir tasa. Bu para İstanbulun parası. İstanbula sarfedilmeli. Amma neresine?

— Yollarını yapalım!

Desek, hemen:

— Plân yapılmadan yol yapılamaz. cevabını verirler.

— Birkaç meydan açalım,

Desek:

— Plân yapılmadan meydan açılamaz. cevabını verirler.

— Stadyum yapalım! desek...

— Plân yapılmadan spor merkezi belli olamaz, derler. Ve böylece İstanbulun imarına ait bir çivi çakmaya kalksak plân önümüze kalkan gibi çıkar. Haksız değil. Plânsız iş yapılamaz, yapılamaz amma bu plân ne zaman yapılacak? O da bir meseledir. Diyorlar ki; eğer İçeriişler Bakanlığı İstanbul belediyesindeki jürinin beğendiği (ilk proje) yi tasdik ederse asıl plânın yapılması üç sene sürecekmiş. Ya tasdik etmezse?.. Sonra ne olacak?..

Tasdik ettiğini kabul etsek de üç sene zarfında bu plâna kimse el süremiyecek mi?.. Ben bu (eldeymez) liğe pek inanamam. Bizde gün doğmadan neler doğar. Bir de bakarsınız; plânın bir tarafının değiştirilmesine karar verirler. Onun için de bir plân yapılabilir.

Bütün bu düşünceler arasında aklım yalnız ve yalnız bir şeye saplanıyor.

Bu iki milyon lirayı alınca, Ankaraya taşınacak olan Harbiye mektebinden boşalan binayı tepeden tırnağa tamir edip bir güzel ve büyük hastahane yapmak. Çünkü İstanbulda şehrin nüfusuna göre hastahane ve yatak adedi çok az ve fakirdir. Ben Atinada belediyeye veya kırmızı haç teşkilâtına bağlı öyle hastahaneler gördüm ki; bizde neye yok diye içim sızladı. Sanırım iki milyonun en iyi kullanılacak yeri budur. Bunun için de biraz uğraşmak gerektir. Bu uğraşmayı yeni Şehir Meclisinden umabiliriz. Acaba çok bekletirler mi?

Münhal soy adları

Geçenlerde bir dostum beni aramış. Bulamamış. İstiyormuş kendisine bir soy adı takayım. Kısmet değilmiş. Böyle eşin dostun soyadı için beni aradıklarını gördüğümden bir kolaylık olsun diye bazı münhal soy adlarını yazacağım. Şaşılacak bir tesadüf eseri olarak şimdiye kadar bu adlara kimse ilişmedi. Rahat etmek isteyen ve başkasının o adı almasını istemiyenler bunlardan birini seçebilirler:

— Topaç
— Fırıldak
— Cambaz
— Hacıyatmaz.
— Tutkal
— Yapışkan
— Balta
— Çengel
— Sinek

Bunun gibi daha bir hayli eldeymemiş, akla gelmemiş isimler bulabilirim. Taliplerin her zaman emirlerine âmadeyim.

B. FELEK

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

2 MART 935

AKŞAM FIYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	96,50		
1933 Ergani	99	Rıhtım	10.75
Kuponsuz	30,27,50	An. mümessil	53,60
„ II	28,75	An. tahvili I, II	47,95
„ III	29,20	An. tahvili III	50,50

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,25
„ „ Hamiline	10,15	Telefon	14,10
„ „ Müessis	97	Terkos	17,—
Türkiye Cumhuriyet Bankası	63	Çimento	13,50
Tramvay	30,25	İttihat dey.	9,90
Anadolu hisse	26	Şark dey.	0.95
Şir. Hayriye	16	Ealya	1,55
		Şark m. ecza	4.65

ÇEK FIYATLARI

Fransız F.	12,06	Prağ	19,05
Londra	598	Belgrat	35,05,65
Milâno	9,45	Moskova	10,68,75
Nüyork	80,49,07	Berlin	1,97,59
Cenevre	2,45,56	Madrit	5,80,70
Atina	84,49	Budapeşte	4,54,89
Brüksel	3.40,16	Varşova	4,21,34
Amsterdam	1,17,41	Bukreş	79,25,45
Sofya	65,41,64	Viyana	4,29,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23.50	1 Zloti	22
1 İsterlin	600	20 Ley	17
20 Liret	213	20 Dinar	55
20 Leva	23	1 Çernoviç	—,—
20 F. Belçika	115	Altın	9.32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41

EKONOMİ

Ucuz yumurta Tarifesi

Bugünlerde tasdikten gelince tatbik edilecek

Şark demiryolları kumpanyasının yumurta navlunlarını indirme yolunda verdiği karar ve bu hususta hazırladığı tarife tasdik için Nafia Bakanlığına gönderilmiştir.

Tarife, bugünlerde tasdikten gelecek ve derhal tatbikine geçilecektir.

Öğrendiğimize göre, bazı tacirlerin müracaatları ve Nafia müfettişliğinin teması üzerine bu defa da lâhana nakliye ücretlerinde tenzilât yapılması kararlaştırılmıştır.

Ücretler vagon başına on beş lira kadar ucuzlıyacaktır. Şark demiryolları kumpanyası, bir yıl içinde muhtelif vesilelerle kavun, karpuz, odun, kömür ve yumurta nakliye ücretlerinde tenzilât yapmış bulunmaktadır.

Tel-aviv panayırı

Geçenlerde şehrimize gelen Tel-aviv sergisi direktörlerinden Bay Joffe, gelecek yıl açılacak panayıra iştirâkimiz için bazı mühim tekliflerde bulunmuştu.

Öğrendiğimize göre, teklifler doğrudan doğruya bakanlığa bildirilmiştir. Panayırda millî bir pavyon kurulup kurulmıyacağı bakanlığın vereceği karardan sonra belli olacaktır.

Marsilyaya gidecek tüccar kafilesi

Marsilya Ticaret Odasının ziyaretini iade maksadile tertip edilecek seyahatin tarihi yarın tesbit edilecektir.

Bu iş için ayrılan komisyon, odada toplanarak seyahat meselesini görüşecektir.

Tacirler kafilesinin, nisanın ilk haftasında yola çıkacağı kuvvetle umuluyor.

Kibrit şirketi odunu başka yerden alacak

Kibrit şirketi, ihtiyacı olan odunu memleket dahilinden tedarik etmek için Ziraat Bakanlığına müracaatta bulunmuştu.

Ziraat Bakanlığı verdiği cevapta, yeniden katiyat ruhsatiyesi verilemiyeceğini bildirmiştir.

Kibrit şirketi, önümüzdeki yılın 2—3 bin metre mikâbık ihtiyacını Rusya veya Romanyadan tedarike karar vermiştir.

Afyon üzerinden canlı muamele oluyor

Son iki hafta içerisinde memleketimizden Avrupa piyasalarına mühim miktarda afyon ihraç edilmiştir.

Geçen sene afyon üzerinde pek canlı muameleler olmamıştı. Halbuki bu yıl, çok istekli ve hararetli alış verişler olacağı anlaşılmaktadır.

Bunun en mühim sebebi, Avrupadaki afyon fabrikaları kartelinin elinde bulunan mühim miktardaki afyon stokunun tükenmeğe yüz tutmasıdır. Son bir hafta içerisinde yalnız limanımızdan 60 sandık afyon gönderilmiştir.

Afyon alımına girişen memleketlerin başında İtalya, Belçika, Amerika, Isveç ve Norveç bulunmaktadır. Satışların günden güne daha çoğalacağı ve iyileşeceği muhakkak sayılmaktadır. Bu yılın fiyatları da, eskiye nisbetle daha tutumludur.

Lâyipzig sergisi bugün açılıyor

Uluslar arası Lâyipzig sergisi, bugün Lâyipzikte açılacaktır. Bir hafta müddetle açık kalacak olan sergiyi görmek üzere memleketimizden de bir çok tacirler hususi olarak Lâyipziğe gitmişlerdir.

Avusturya milli ekonomisi sergisi

10 mart 935 ten 17 ye kadar Viyanada açılacak bahar panayırında Avusturya millî ekonomisini gösteren bir de sergi bulunacaktır.

Bu sergide grafikler ve saireden Avusturya ekonomisini olduğu gibi bütün vuzuhu ile görmek kabil olacaktır.

Atin Elçiliğimizde iki akşam yemeği

Bu hafta içinde Atinadaki elçimiz Ruşen Eşref Unaydın ve bayanı, Yunan başkanı ve Dışarıişleri bakan vekili M. Çaldaris ve Madam Çaldaris şerefine elçilikte bir akşam yemeği vermiştir. Yemekte Dışarıişleri genel kâtibi M. Pappas, sıyasal şube müdürü M. Rosett ive Bayanı, Dışarıişleri bakanlığı diğer sıyasal şube müdürü M. Delmuzos ve bayanı, Dışarı işleri hususî kalem müdürü M. Pipinelli, Başbakanlık yaveri ve hususî kalem müdürü yüzbaşı M. Genadis ve bayanı bulunmuştur. Sovyet elçisi M. Kobetsky ve bayanı, Brezilya elçisi M. Olalie ve bayanı da davetliler arasında idi.

Elçimiz ve bayanı, ertesi günü bir akşam yemeği daha vermişlerdir. Bunda da Belçika elçisi M. Nemri ve bayanı, İtalya elçisi M. de Rossi ve bayanı, Bulgar elçisi M. Neykof ve bayanı, Çekoslovak maslahatgüzarı M. Viçek, Yunan Dışarıişleri bakanlığı Türkiye işleri şubesi şefi M. V[illegible]kis ve bayanı ve elçiliğimi[illegible] yanları bulunmuş[illegible]

MAARİFTE

Birinci Tahririî yoklama

Bir çok mekteplerde neticeler zayıf görüldü

Lise ve orta metkeplerde birinci tahririî yoklamalar bitmiştir. İkinci tahririî yoklamalar Mayısta yapılacaktır. Üçüncü ve son şifahî imtihan da 10 Hazirandan 25 Hazirana kadar yapılacaktır. Son sınıflarda iki imtihan vardır. Bu yıl imtihan talimatnamesi değiştirildi. Yeni talimatname tatbik edildi. Buna rağmen ekser mekteplerde birinci tahririî yoklamaların neticeleri iyi değildir.

Millet mekteplerinde imtihanlar başladı

Dünden itibaren millet mektepleri imtihanlarına başlanmıştır. İmtihanlar üç gün sürecektir. İmtihanlardan mıntaka müfettişleri de hazır bulunmaktadırlar. Bu yıl millet mekteplerine 8 bin kadar talebe devam etmişti. Bunlardan muvaffak olanlara millet mektebi şahadetnamesi verilecektir.

Muallimler Birliği kongresi

İstanbul Muallimler Birliği, önümüzdeki hafta içinde bir kongre yapacaktır. Bir müddetten beri faaliyette bulunmıyan Muallimler Birliğinni yeniden canlanması için, tetbirler alınacaktır.

Kıdem zammı

Bu yıl İstanbul muallimlerinden 500 kadarı kıdem zammı alacaktır. Bunlardan 150 kadarı lise ve orta mektep muallimidir. Yeni zamlar Eylûlden itibaren verilmeğe başlanacaktır.

Üç sene menfi rapor alan muallimler

Maarif idaresi, üç sene üst üste menfi rapor alan ilk tedrisat muallimlerini tasfiyeye tâbi tutmağa karar vermiştir. Bu hususta tetkikat yapılmaktadır. Tasfiye edilecek muallimlerin listesi Hazirana kadar hazırlıyacaktır.

Dame de Sion kapanıyor

Yeni kıyafet kanununun tatbiki dolayısile, Harbyiedeki Dam Dösiyon Fransız kız lisesinin kapanacağı haber alınmıştır. Bu takdirde, bu bina maarif tarafından satın alınarak, burada bir kız orta mektebi açılacaktır.

Rektör hafta sonunda dönecek

Cenevreye tetkikata giden Üniversite rektörü Bay Cemil bu hafta sonunda şehrimize dönecektir.

Mekteplerde veremle mücadele gençlik teşkilâtı

Veremle Mücadele Cemiyeti, tıpkı Hilâliahmer Cemiyeti gibi, mekteplerde gençlik teşkilâtı yapmak üzere tetkikatta bulunmaktadır. Maarif idaresi, cemiyetle temas ederek, bugünlerde mekteplere bir tamim gönderecektir.

VİLAYETTE

Kaymakamlar Dün toplandılar

Soy adları ve nüfus yazımları işleri görüşüldü

Kaza kaymakamları dün vali muavini Bay Rükneddinin başkanlığında toplanmıştır. Bu toplantıda belediye muavini Bay Hâmid de bulunmuş, ve soyadlarının çabuk yazılması işleri görüşülmüştür. Bundan başka bu yıl içinde yapılan genel nüfus yazımı da konuşulmuştur. Yazım gününde kimlerin istisna suretile bulundukları yerlerden dışarıya çıkabilecekleri de gözden geçirilmiştir. Birinci nüfus yazımındaki istisnalar araştırılmaktadır.

Yeni Takas heyeti için emir geldi

Takas işlerine bakan şehrimizdeki komisyonun ilga edildiğini haber vermiştik. Bu komisyonun yeni şekild teşkili için dün telgrafla alâkadarlara emir verilmiştir. Yeni takas heyetine vali muavini Bay Rükneddin reislik edecek, kambyo, Türkofis, ihracat gümrüğü, Ziraat Bankası müdürleri ile Ticaret Odası umumî kâtibi ve odadan diğer bir murahhas heyet te bulunacaktır. Heyet, ilk toplantısını bugün öğleden sonra vilâyette yapacak, birikmiş işleri tetkik edecektir. Heyetin meşgul olacağı işlere ait kararnamenin bugünlerde tebliğ edilmesi beklenmektedir.

* *Aylık verildi* — Mart genel aylığı dün verilmiştir.

Buradaki Almanlar da şenlik yapacaklar

Sarın Almanyaya iltihakı üzerine gelecek cuma günü akşamı İstanbulda bulunan Almanlar Teutonia klübünde toplanarak şenlik yapacaklardır.

Program mucibince evvelâ Almanyada söylenecek olan Nazis marşı radyo ile her tarafa verileceğinden bütün Almanlar marşı ayakta dinliyecekler ve [illegible] hep bir ağızdan marşı o[illegible]dular.

BELEDİYEDE

Nümerotaj Bu ay bitiyor

Bundan sonra plâkaj işlerine başlanacak

Numerotaj işi bu ay sonuna kadar bitecektir. Gelecek aydan itibaren plâkaj işine başlanacaktır. Plâkaj işi üç dört ay sürecektir.

Otomatik kapılı tramvay arabaları

Otomatik kapılı tramvay arabaları, dün uzun servislere çıkarılarak tecrübe edilmiştir. Bu hafta tecrübeler devam edecektir.

Ders notlarının basımı geç kalıyor

Fakültelerde, ders notlarının muntazam bir şekilde basılmaması dolayısile talebe şikâyet etmektedir. İmtihanlar yaklaştığı halde, hâlâ, bir kısım kitaplardan ancak bir iki forma basılmıştır.

İnşaata müsaade edilecek

Yeni İstanbul plânı yapılıncaya kadar şehrimizin inşaata müsaade edilmiyeceği yazılmıştı. Yaptığımız tahkikata göre, bu haber asılsızdır. Son çıkan yollar ve yapı kanunu mucibince inşaata müsaade edilebilecektir.

Umumî Meclis yarın toplanıyor

İstanbul Umumî Meclisi, yarın toplanacaktır. Yarınki toplantıda birinci reis vekili ve münhal daimî encümen azalıklarına yeni azalar seçilecektir.

Esnaf cemiyetinde ihtilâf kalmadı

Tahmil ve tahliye esnafı cemiyetinde idare heyeti azaları arasında çıkan ihtilâf tamamen halledilmiştir. Alâkadar bir zat: "umumî esnaf talimatnamesine göre idare heyetinin nisabı vardır. Açtımaları doğrudur„ demiştir.

Üç aylıklar

Maaş kırdırmak istiyenlerin vizeleri de yapılıyor

Dul, yetim ve mütekaitlerin mart, Nisan, Mayıs üç aylıklarının yarımki pazartesi gününden itibaren malmüdürlüklerinden ve şubelerden verilmesine başlanacaktır. Malmüdürlükleri zat maaşları kalemleri dün Eytam ve Emlâk Bankasına maaşlarını kırdırmak isteyenler için icap eden vizelere başlamışlardır. Vize işi bugün de devam edecektir. Emlâk ve Eytam Bankası da Pazartesi günü maaşa başlayacak, Haziran, Temmuz, Ağustos üç aylıklarını verecektir.

İki milyon lira

Tramvay şirketine henüz yeni tebligat yok

Tramvay şirketinin Devlet Şûrasında Nafıa Bakanlığı aleyhine açtığı davanın reddedilmesi üzerine Nafıa Bakanlığının, şirkete tebligatta bulunarak, yeni yapılacak tramvay hatlarına karşılık olarak halktan aldığı iki milyon lirayı. hükûmet namına Bankaya yatırmasını bildirdiği yazılmış ise de dün akşama kadar şirkete bu yolda tebligatta bulunulmamıştı. Şirket mümessilleri Ankarada Nafıa Bakanlığı ile müzakereye devam etmektedirler.

İngiliz sefiri geldi

Ankarada bulunmakta olan İngiliz sefiri Sir Percy Lorraine dün İstanbula gelmiştir.

Piyanist Bellini'nin yüzüncü yılı

Meşhur piyanist Bellininin yüzüncü yıldönümü münasebetile dün akşam Casa d'Italia'da bir konser verilmiştir.

Bayan Rita Mahmut, Bay Necdet Demir Belliniden parçalar okumuşlardır.

Union Francaise klubünde yeni idare heyeti

Union Française Fransız klübü idare heyeti istifa etmiş ve yapılan intihap neticesinde şu zevat seçilmişlerdir:

Reis Fransız ticaret odası reisi Bay Laurent Rebaul, ikinci reis fenerler idaresi müdürü Bay Julien Laferriere ve tramvay şirketi umumî kâtibi Bay de Courson, umumî kâtip Galatasaray lisesi muallimlerinden Bay Camille Bergeaud, kâtibi umumî muavini Bay Massol, veznedar Selânik bankası müdürü Bay Gerard Varait, veznedar muavini Galatasaray lisesi muallimlerinden Bay Guillolot, idare müdürü Bay Lescaillet.

MAHKEMELERDE

Günahım iki Kat olur

Abdest alan adamın paralarını kim aşırdı?

Beyazıtta yanmış çifte sarayların altındaki mahzenlerde oturan Cemil isminde kara sakallı bir ihtiyar dün polis tarafından adliyeye verilmiştir.

Cemil Beyazıt camiinde şadırvandan abdest almakta olan Bay Fahretinin cebinden 35 lira, 15 kuruş çalmaktan suçludur.

Fakat kendisi müddeiumumilikte:

— Yalan efendim, demiştir. Filvaki benim sabıkam var amma, 15 sene evveline ait. Ben şimdi tövbekâr oldum, böyle şeyler yapmıyorum. Hem böyle şeyler yapsam, abdest alıp Allahın huzuruna çıkacak, dini bütün bir adamı mı soyarım? O zaman günahım iki kat olur. Yalnız insanları değil, Allahı da gücendirmiş olurum, demiştir.

Müddeiumumilik bu sakallı adamı sulh mahkemesine sevketmiştir.

Cinayette eli var mı?

Karaca Ahmet mezarlığında öldürülen Hüsnünün öldürülmesinde methaldar olduğundan dolayı muhakeme edilmekte olan fırıncı Osmanın duruşmasına dün ağır cezada devam edilmiştir.

Dünkü duruşmada dinlenen şahitlerden bir kısmı polislerdi. Bunlar Osmanın Hüsnünün ölümünde methaldar olduğunu karakolda ikrar ettiğine dair şahitlikte bulunmuşlardır.

Duruşma gelmiyen bazı şahitlerin getirilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Kapı kilidini kırıp içeriye giren adam

Dün adliyeye Abdullah oğlu Şeref adında bir adam teslim edilmiştir.

Bu adam Galatada Kasımbey hanında bir odada oturan Necmiyenin odasına, kapı kilidini kırarak girmekten ve bazı eşya çalmaktan suçludur.

Abdullah oğlu Şeref müddeiumumilik tarafından istintak dairesine tevdi edilmiştir.

Rüşvet veren ecnebi

Sultanahmet sulh mahkemesi dün Albert adlı bir Yugoslavyalı hakkında tevkif kararı vermiştir.

Albert yanında bir iki kadın olduğu halde Boğaziçinde dolaşır ve Yeniköy civarından geçerken polislerin şüphesini celbetmiş, hüviyeti tetkik edilmek üzere karakola çağırıldığı zaman komisere iki lira rüşvet vermek teklifinde bulunmuştur. Bunun üzerine komiser hakkında bu noktadan takibat yapmış ve kendisini adliyeye tevdi etmiştir.

Tevfik edilen Albertin evrakı hakkındaki takibata devam olunması için müddeiumumiliğe iade edilmiştir.

Eroinciler hakkındaki karar kaldı

Sekizinci ihtisas mahkemesinde epey bir zamandanberi devam eden ve Dimitri Arslanidis, Yorgi Isakidis, Madam Froso, Sara, Dora, Mihal, Çaço, Yorgi Faço, Apostol Kiryakidis, İbrahim, Kemal ve arkadaşlarından mürekkep olan eroin kaçakçılarının davasına dün de bakılmıştır.

Dün bu dava kararının verilmesi bekleniyordu. Fakat görülen lüzum üzerine, tahkikatın derinleştirilmesi için müddeiumumî daha bazı şahitlerin dinlenmesini istemiştir. Duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

POLİSTE

Eli bıçaklı sarhoş

Dün gece Yenicamide aşçı Mehmedin dükkânında oturan seyyar satıcılardan sabıkalı Kuru Ahmet sarhoş lukla arkadaşı Şükrüyü aşçı bıçağiyle arkasından vurmuştur.

İki zorba sabıkalı

Kartalda sabıkalı takımından Fethi ile sabıkalı Osman kafaları çektikten sonra Halimin gazinosunda kavgaya başlamışlardır. Bunları almak üzere jandarma ve bekçi gelmiş, sabıkalı Osman devriyenin silâhına sarılmış, Fethi de bekçiye yumruk vurmuştur. İkisi de yakalanmıştır.

Bir arsa yüzünden

Çatalcanın Muha köyünden Hasan ile İdris bir arsa yüzünden kavga etmişlerdir. İdris, Hasanı karnından ağırca yaralamış ve yakalanmıştır.

Bedava maç seyrederken kanlı kavga

Evvelki gün Kadıköyünde Fenerbahçe stadındaki Fener - Galatasaray maçını bedava seyretmek isteyen Muzaffer isminde bir şahıs sahanın bekçilerinden Bayram ile kavga etmiştir. Muzafferin içeri girmesine mâni olmak isteyen bekçi Bayram taş atmıştır. Buna büsbütün kızan Muzaffer yanında taşıdığı bir çakı ile Bayramı sırtının sol tarafından yaralamıştır. Yaralı Bayram tedavi edilmek için Zeynep Kâmil hastahanesine kaldırılmış suçlu Muzaffer yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Günün Gölgesi

Dünyanın sinir

İnsan her şeye olduğu ibi refaha, huzura ve daha ileri bir tabirle saadete de alışır.

Hayatta, en feci şey, işte bu alışkanlıktır. Halbuki insanın tabiati oynaktır. Gölge gibi arkamızı bırakmıyan ve bizi tâ beşikten mezara kadar takip eden zamanın içinde daima değişiklikler ararız. Alelâde bir fakir günde meselâ elli kuruş kazanırsa, bir gün gelir bunu bir liraya çıkarmağa uğraşır. Fakat kazara birden milyoner oluverirse o zaman da daha ileri, daha yüksek eğlenceler, zevkler aramağa başlar. Meselâ bazan kumara dadanır. Onun bu iptilâsı para kazanmak için değildir. Belki kaybederse memnun olur. Velhasıl rahat, türkçe bir tabirle insana batar.

Fertlerin bu değişiklik ihtiyaçlarını ve arzularını cemiyetlere de tatbik etmek mümkündür. Onların da kendilerine göre ihtirasları, arzuları vardır. Bazan bu ihtirasların arzuların, tatmin edilse bile, kendileri için zararlı olacağını bilirler; fakat gene sergüzeştlere atılmaktan kendilerini alamazlar.

Umumî harbin sonunda herkes zannetti ki bu kanlı macera bir çoklarına Usbahası olacak. Milletler artık kendilerini toplamağa başlıyacaklar. Refah ve saadet elde etmenin yolunu arayacaklar. Ve harpten değil çekinmek, bunun ismini bile ağızlarına alamıyacaklar...

Harp, tarihin karanlık sahifelerine gömülmüş bir kurunu vusta er gizisyonu gibi kalacak ve herkes bunu yalnız uzaktan uzağa tetkik etmekle iktifa edecek.

Ve bittabi bütün dünya ayni şekilde düşüneceği için her yerde huzur ve sükûn kaim olacak, insanlar biribirlerini yemekten kurtulacaklar.

Filhakika sulhün ilk birkaç senesi zarfında vaziyet böyle oldu. Harpten bahseden yoktu. Bütün milletler harbin seyyielerini temizlemeğe uğarşıyorlardı. Derken ekonomik kriz bastırdı. Filhakika kanlı kavga yoktu. Fakat boğaz kavgası vardı. Birçok mallar fabrikadan çıkmadan ambarda çürümeğe mahkûm oldu. Fazla istihsal dünyayı boğmak istidadını gösterdi. Bir yığın devletlerin paraları eski kıymetlerini kaybettiler. Uluslararası ticaret sıkı bir cendere içine girdi. Müstahsil memleketler mal bolluğundan, müstehlik memleketler mal kıtlığından sıkıntı çekmeğe başladılar. Nihayet bu iş te düzelmek istidadını gösterdi. Ekonomik buhran tıpkı müddetini dolduran bir yara gibi iyileşmeğe yüz tuttu.

Artık refaha doğru gidiliyordu. Fakat bu esnada ortalığı başka bir karabulut kapladı. Bütün dünya gene harpten bahsetmeğe koyuldu Milletler harıl harıl silâhlanmağa başladılar. Umumî harpten evvelki hazırlıktan daha feci bir vaziyet meydana geldi. Buna en ziyade önayak olanlar, silâh fabrikatörleri, ve bu fabrikatörlerin işbaşında bulunan ahbapları idi. Tabii bu fabrikalarda makinelere yatırılan milyonlar öyle oldukları yerde uyuyamazlardı.

Fakat iş, böylece bir felâkete doğru gidiyordu. Çünkü bütün müteadil paralar, gemilere, tayyarelere tanklara ve saireye yatırılmakta idi. Bunları ya kullanmalı, ya bu alışverişlere sed çekilmeliydi.

Büyük devletler hemen toplandılar. İkinci şık birincisinden daha cazipti. Çünkü hem paraya, hem cana aitti. Konuştular, konuştular ve nihayet dağıldılar. Cenevre bu mesele ile uzun uzadıya meşgul oldu. Fakat netice bir türlü elde edilemedi...

Gene silâh yarışı aldı yürüdü. Bunun üzerine karşılıklı anlaşma sıyasası başladı...

Fakat dünyanın huzuru da kaçtı.

Bütün beşeriyet için temenni edelim ki bu sinir buhranı bu kadarla kalsın ve bundan öteye gitmesin.

Mümtaz FAİK

Süt damlası yardımını genişletiyor

Çocuk esirgeme kurumunun Veznecilerdeki süt damlasından süt alanların miktarı 120 ye çıkarılmış ve şubat ayı içinde 163 liralık süt verilmiştir.

Dün de süt damlası müdürü doktor Bay Nazım tarafından annelere çocuk bakımı hakkında konferans verilmiş, çocuklara nasıl lâpa ve tatlı verileceği anlatılmıştır.

Müessesenin çocukların dişlerini muayene etmek için de bir diş doktoru vardır.

Sıhhî Bilgiler

Temiz kan, asîl fikir

Etlerimiz de, dimağımız da damarlarımızdaki kandan gıda alıyorlar ve gerek bu gıdaların posalarını, gerekse kendi eskimiş zerrelerini gene kana döküyorlar. Şu halde birinin kana terkettiği fena, muzır bir madde diğerinin de gıdasına karışır ve onu rahatsız eder.

Faraza, yalnız ciğerleri, yalnız böbrekleri hasta olan bir adamın, bu hasta ciğerlerinden ve böbreklerinden kanına dökülen zararlı maddeler onun bütün mevcudiyetini, bedenini ve ruhunu zehirler.

Hayat hareketle kaimdir. Halbuki ancak temiz bir kan, dimağımızda da, etimizde de mütemadî bir hareket ihtiyacı uyandırabilir. Akşam üzeri mektepten çıkan çocukları koşturan ve haykırtan, oyun arzusu veren, uzuvlarını işletmek, hareket ettirmek ihtiyacıdır. Kendi kendine şarkı söyleyen adam da sesini duymaktan ziyade ses çıkarmak ihtiyaciyle mırıldanır. Hulâsa, her hareket bir zindelikten doğar ve bizi rahatlaştırır ve memnun eder.

Yalnız hareket değil, harekete hazırlayış, bu hazırlığın sinirlere verdiği gerginlik ve hareketi takibeden gevşeklik ve yorgunluk da tatlı bir şeydir. Avı üzerine atılmaya hazırlanan bir kaplan, sinirlerinde duyduğu kuvvet ve çeviklikte de asıl atılış hareketi kadar zevk duyar. Keza denize dalmak isteyen bir yüzgeç de, bu hazırlanma anında ne kadar müteheyyiç ve memnun dur. İşte bu harekat ihtiyacı ve zevki bir sıhhat, bir kuvvet alâmetidir. Bu ihtiyacı muhafaza ve teşdit etmek icabeder.

Sesin v hareketin durduğu yerde hayat ve kuvvet durmuş, hastalık başlamış demektir.

Bizi hareketa sevkeden başka nelerdir?

1) hür olmak. Kendini hür, serbest bulan arzusu ile yanar. Çocuklarınızın her hareketine müdahale etmeyiniz. Bu müdahaleler tekerrür ede ede çocukta dolayısile hareketten bir istirap, bir korku hissi peyda olur. Onu çekingen âtıl yaparsınız. Hattâ bir büyükler de arasıra muhitin çenberinden, muhitin tesirlerinden âzade kalsak ziyan etmeyiz Kırda caddelerden daha serbest yürür, kütüphanemizde yalnız başımıza daha etraflı düşünürüz.

Her vakit en dost arasında, sohbet ve meclis âlemlerinde yaşayan insan, hiçbir zaman kendi kendini, asıl hüviyetini bulamamış demektir. Ne kendini dinleyebilmiş, ne de başkaları hakkında salim bir fikir yürütebilmiştir.

Başkalarının karşısında hotkâmlığa, alâyişe ve tefevvuk arzusuna esir olarak alelâcele yürütülen muhakemede de, sarfedilen sözde tam bir selâmet ve isabet her zaman bulunmaz.

— (Bunlar birer meyildir, tabiatle beraber doğar) demeyiniz. Tabiatin vermediğini biz biraz telkin edebiliriz.

Tamamen otomatik hareketler nadirdir. Ekseri fiillerimize muhakeme ve fikrimiz, fikir faaliyetimiz de karışır. Sporların çoğu, futbol, kürek, tenis, av... hepsi uzvî bir enerjî ile beraber görüş ve tahminde doğruluğa, sürata, soğuk kanlılığa, maharete, hulâsa bir kelime ile sinir ve fikir kudreti ne tabidir.

İşte serbestî ve hürriyet bize iyi ve temiz düşünmeyi, tesirli ve kuvvetli hareket etmeyi temin eden sinir ve akıl hıfzıssıhhasının mühim bir şartıdır.

2 - Istırap. Harekete sevkeden sebeplerden biri de ıstıraptır. Bazı ıstıraplar mahrumiyet ihtiyaç ve teessürleriyle beraber birer kırbaç gibi insanları şahlandırır.

Istırap aranılmaz. Fakat geldiği zaman, ıstırabın ezdiği yerden göz yaşı ile azim beraber fışkırır. Ne kadar fikir eserleri ıstırap ateşinde dövülmüştür. Yalnız zihnimizi değil, adelâtımızı da işleten bazan ıstıraptır. Birçok tenperver insanlar. ancak mahrumiyet içinde faaliyete alışmışlardır. Bunun için, ıstıraba düşmekle ne fikren ne bedenen acze mahkûm kalmacağını zannetmemeliyiz.

Hattâ, çok asil duygular, çok yüksek manevî varlıklar ekseriya ıstırap içinde iken bulunur. Kitabın, mütaleasının zevkine, ancak hayatın şatafatlı sahnelerine iştirak edememek yüzünden vâkıf olmuş ve bu suretle maddeten ezilirken manen yükselmiş insanlar vardır.

3 — Mukavemetler. Mücadelenin zevki, karşısında gördüğümüz mukavemet sebebiyledir. Bu mukavemet biz de gizli duran kuvvetleri meydana çıkarır. Vaktile ganimet hırsından ziyade, kavga aşkiyle korsanlık eden kaptanların maharet ve kudretleri, ancak mukavemetler karşısında uzanıp parlamıştır. Hayat ortasında da, hayatın fevkine çıkmış şefler içinde de, kendinde idrâk ettiği kuvveti yeni yeni mücadelelerle bileyen cevherli uzuvlar vardır.

Mücadele, mücadele şeraitinde emniyetsizlik ve müsavatsızlık, ruhların hızını arttıran bir sebeptir. Dün mevkide bulunan, varlığının en derinlerindeki dağınık kuvvetleri toplayıp birleştirerek hayatının şaheserlerini yaratır.

Bunda tehlikenin de mühim bir rolü vardır: Çok faik bir kuvvetle çarpışmakta hiç tat yoktur. Tehlikesiz çarpışmak ne şeref verir ne zevk.

Bunun içindir ki, başladıkları bir işi çok kolay bularak hemen terkedenler, ve daha karışık kombinezonlara atılanlar nadir değildir.

Zaten, hürriyet aşkı da geniş kuvvetini böyle güç işlerde istenildiği gibi sarf ve tatbik edebilmek arzusundan doğmuyor mu? Kendiliğinden hiçbir şey yapamayanlardır ki, emre, iradeye mahkûm yaşarlar.

Köpekleri, tavukları bahçeye, kümese esir edebiliyoruz. Bu esaret altında rahatça yaşayıp zürriyet yetiştiriyorlar. Bizden kaçmıyorlar, peşimizden geliyorlar. Fakat aslanı, kartalı buna razı edebiliyor muyuz?

Insanlar içinde de serbestlik ihtiyacını duyanlar, hisleri yüksek, alınları, dik olanlardır.

İşte böyle serbestliğe âşık, ıstıraptan kormayacak, güçlüğe ve mücadeleye hırsla atılacak canlı bir mevcudiyetin temeli ancak kusursuz bir sıhhat olabilir.

His asaletini, fikir kuvvetini mutlaka kan ve adale temizliğine bağlayabilir miyiz?

Eğer bu hisler ve fikirler temiz bir kan, mütekallis bir adale ile beraber bulunmazsa, mütemessih kan ve sörpük ette hiç bulunmaz.

Sismanî kuvvet, fiziyolojik sihhat manevî hasletlere destek olur. Onları yükseltip kanatlandırır. Sıhhatsızlık ise ruhtaki büyük ışıkları sislendirir, küçüklerini de büsbütün söndürür.

Dr. Muhip NURETTİN

Kari mektupları

Yine Terkostan şikâyet

Ben de herkes gibi terkos derdile malûlüm.

Gazetenizde şirkete sorduğunuz sualleri görünce bu mektubumu size yollamağı münasip gördüm. Yazmış olduğunuz hak gaspeden 4 üncü maddeye sırasını bilmediğim bir yenisinin ilâve edilmesi lâzım geldiği kanaatindeyim. Bu da:

Bir çatı altında birden fazla saat konulmamasıdır Benim altında dükkânı olan bir evim var. Burasının su ihtiyacımı evdeki saatten ayrılan bir boru ile temin ediyorum. Dükkândaki kiracım zanaati dolayısile bilhassa yazın fazla su sarfediyor. Kendisinden aldığım su parası sarfiyatına tekabül etmekten çok uzak.

Bu vaziyete nihayet vermek için yegâne çare zannımca, dükkâna konulacak ikinci bir saat ile bütün su sarfiyatını kiracıya ödetmekten ibarettir. Bunu temin için eski şirkete müracaat ettim. Yukarıda söylediğim maddeyi karşıma çıkararak talebimi reddetti - ler. belediyeye geçtikten sonra müracaat ettim. Gene ayni şeyi söylediler. İngiltere ve sair yerlerde otellerdeki banyo dairelerinde bile su saatleri varmış. Demek ki fazla saat bir mahzur değil. Kendim tahsilde olduğumdan bu işin peşinden koşacak vaktim yok. Gazeteniz vasıtasile bu sarih hakkımı mudafaa etmenizi çok rica ederim.

Kimya enstitüsü son sınıfından 266 NATIK

Öz dilimizle

Top sesleri..

Herkes kulak kabarttı:

— Bu top sesleri ne? diye sordular.

— Türk, Atasına olan inancını tazeliyor... dedim.

Bütün pencereler açılmıştı. Sokağa uzanan başlar, belli ki, onu konuşuyor, ondan konuşuyorlardı On beş yıl önce yer yüzünde en büyük sarsıntıyı yapan Kamâl Atatürk, bu atılan topların en korkunçlarile düşmanların kafasında gürlemişti.

Ne mutlu bize ki, yıllar geçtikçe Ona bağlılığımız artıyor. Eskiden her yüz bir parça top, ulusal gövdemizden koca bir varlığı koparıp götürürdü.

Önder için atılan toplar ise her gümbürdeyişte havada bir kara bulut paralıyor.

Bu toplarla biz, bir kağşamış çatıyı yıkıp bir sapa sağlam çatı kurduğumuzu, yeni baştan bütün yer yüzüne bildirmiş oluyoruz? Herkes bilsin ve anlasın:

Türkiyenin başında "Kamâl Atatürk,, var.

Salâhaddin Güngör

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:

17,30 inkılâp dersleri, üniversiteden nakil, Sinop saylavı Bay Yusuf Kemal. 18,30: Jimnastik, baylar için, Bayan Azade, 19: Muhtelif musiki eserleri plâk ile. 19,20: Haberler. 19,40: Hava yen kitar, Zekeriya ve arkadaşları. 20 10: Ziraat bakanlığı namına konferans. 20,30: Bayan Nimet Vahit, şan piyano ile. 21: Macar ve Süzan Bingöl havaları, plâk ile 21,20: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestraları.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m.

17,20: Orkestra konseri. 17,40: Sözler. 18: Dans. 19: Hafif musiki. — Sözler. 20,10: Plâk. 21: Şen neşriyat. 21,30: Dans plâkları. — Haberler. 22,30: Senfonik Avrupa konseri. (Bach ve Brükner in eserlerinden.) 23: Reklâmlar. 23,15: Orkestra konseri. 24: Sözler. 24,05: Dans musikisi.

175 Khz. M O S K O V A, 1724 m.

11,15: Bizetnin "Cemile,, operasının adaptasyonu. 15: İsveçce neşriyat. 16,15: Çocuk programı. 17,30: Parti neşriyat. 18,30: Kızılordu için konser. 19,30: Karışık konser ve dans. 22: Almanca neşriyat. 23: Ingilizce. 24.05: Almanca.

832 Khz. M O S K O V A, (Stalin) 361 m.

17: Anabol Aleksandrovdan kraat. 18,20: Moskova operasından nakil. 22: Dans musikisi.

686 Khz. B E L G R A D, 437 m.

18,30: Dans musikisi. 20,10: Sözler, 20,15; Reklâmlar. 20,30: Ulusal neşriyat. 21: Şundan, kundan. 22,30: Reportaj. 23: Kahvehane konseri. 24,05: Dans plâkları.

Khz. P R A G, 470 m.

17: Brüno radyo orkestrası. 18,30: Sözler. 18,45: Plâk. 18,55: Almanca neşriyat. 20: Haberler. 20,05: Populer şarkılar. 20,30: Reportaj. 21: Jeremias radyo orkestrası. 21,30: Sözler. 21,55: Askeri [illegible] er. — Sözler. 23,20: Plâk. 23,30: Orkestra konseri.

1040 Khz. R E N N E S, 288 m.

19: Tiyatro. 20: Plâk. 20,30: Haberler. 21,45 Fransız şarkıları. 22,15: Tavsiyeler. 23: Doktor tavsiyeleri. 23,30: Tiyatro bahisleri ve hafif musiki. 24,30: Haberler. — Cazband.

Khz. L E I P Z I G, 382 m.

18,50: Radyo bilmecesi. 19,50: Spor. 20: Sözler.. — karışık neşriyat. 22,30: Karnaval musikisi. 23: Haberler. ve spor. 23,30: Hafif musiki.

545 Khz. B U D A P E Ş T E, 550 m.

18,30: I. Bekeffi akşamı. 20: Köylü orkestrası. 20,35: Sözler. 21,10: Spor. 21,20: Çingene orkestrası. 22,20: Haberler. 22,40: "Keman sesi işidilince,, adlı musikili bir revü. 24,15: Caz orkestrası. 1,05: Son haberler.

BUDAPEŞTE, (Kısa dalga) 19,52 m.

15: Haberler. 15,20: Nandol Rekayın idaresinde opera orkestrası.

950 Khz. B R E S L A U, 316 m.

19: Aktüalite. 19,30: Beethoven zamanına aid piyano bestelerinden. 20: Polonya hakkında konferans. 20,20: Tarih. 23: Haberler. [illegible] 30: Ski sporu. 23,30: Dans.

Yarınki program

ISTANBUL:

18: Fransızca ders. 18,30: Dans musikisi ve muhtelif parçalar. 19,30: Haberler. 19,40: Keman solo - Bayan Kâzım. 20: Strobel ve Ali ve arkadaşları. Iki piyano ve vokal Kuvurtet. 20,30: Senfoni numara 6 Bethoven. 21,15: Son haberler. 21,30: Bayan Bedriye Tüzün, radyo caz ve tango orkestraları.

KULAK MİSAFİRİ

Adamdan sayılmaz mı?

Bir akşam evvel, bizim arkadaşlardan bazılarını bir gazinoya davet etmişler. Ertesi gün; içlerinden birine:

— Yediğiniz, içtiğiniz sizin olsun... Neler konuştuğunuzu anlatın... diye takılacak oldum.

Dalgın, dalgın yüzüme baktı:

— Ne demek istediğini anlayamadım...

— Uzun etme canım... Ziyafette imişsiniz!..

Güldü:

— Ha... şu mesele...

— Kimler vardı ziyafette...

— Bir ben vardım, bir de Muzaffer Ağabey...

— Ya Refik Hayati?..

— Onu adamdan saymıyorum.

— Peki, ya rakı ısmarlayan arkadaş...

— Hangi arkadaş yahu... Yüzünü o akşam meyhanede gördük. Ondan ötürü onu da adamdan saymıyorum.

— Neden?

Bir kahkaha savurdu:

— Bu zamanda tanımadığı dört kişiye, rakı ısmarlayan adam adamdan sayılır mı?

Kulak Misafiri

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabillerini yazarak şeklimizin boş hanelerine yerleştiriniz ve keserek "Milliyet Bilmece memurluğuna,, gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz : Müddet: Pazartesi günü akşama kadardır.

Yeni bilmecemiz

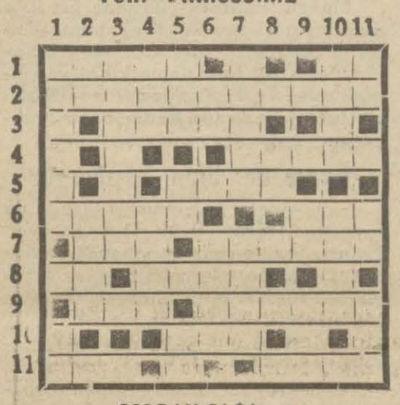

SOLDAN SAGA :

1 — Dava 5, Nota 2.
2 — Müşevvik olmak.
3 — Isıtma ilâcı 5.
4— İdam etmek 5.
5 — Atik 4.
6 — Nisa 5, cezire 3.
7— Hariç 3, Nutuk 6.
8 — Nota 2, Az sıcak 4.
9 — Iyi giyinmiş adam 3, Muğber olmak 6,
10 — Evlenmemiş kadın 3.
11 — Dem 3, Tevem, aynı batından 7.

YUKARDAN AŞAĞI :

1 — Avdet etmek 6, yama 2.
2 — Ayı yuvası 2, aynı adı olanlar 4.
3 — Söz 7.
4 — Fena değil 3, aydınlık 4.
5— Bir şark vilâyetimiz 3, genişlik 2.
6 — Rabıt edatı 2, gevşek değil 4.
7 — Misafirhane 4, Bakar 4.
8 — Nota 2.
9 — Nota 2, Mastar edatı 3.
10 — Iteğin yavrusu 4, Bir büyük hayvan 4.
11 — Tir 2, Sayt 2, Bir kümes hayvanı 3.

Sinema yıldızlarının en zariflerinden
LIANE HAID Güzel şarkılarla süslenmiş bir eser olan
SEVDA GECESI filminde

SİLVIA SIDNEY - CARY GRANT
Madam Baterflay'dan sonra beraber çevirdikleri
OTUZ GÜN PRENSES Filminde

KADIKÖY - SÜREYYA
AYSEL BATAKLI DAMIN KIZI
Filmi Başlamıştır.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
UNYON SIGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : 4.4888. 1609

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri ile cins ve mıktarı aşağıda yazılı mallar 16-4-935 salı günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle Ankarada Idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 1586,25 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun dördüncü maddesi mucibince işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname ve teklifler ile aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler parasız olarak Ankara, Haydarpaşa veznelerinde ve malzeme dairesinde dağıtılmaktadır. (1022)

Cinsi	Mıktarı	Muhammen bedeli Lira
Delikli Bakır Antrtuvaz çubuğu	56.000 Kg.	18.480
Bakır Boru	4.210 Metre	2.650
Müşekkel Pirinç çubuk	100 „	20

1688

Muhammen bedeli ile mikdarı aşağıda yazılı seyyar telgraf makineleri 17-4-1935 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankara'da Idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 866,25 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname ve teklifler ile aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler parasız olarak Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Müdürlüğünde ve Ankara'da Malzeme Dairesinde dağıtılmaktadır. (1047)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira
Seyyar telgraf makinesi	35	11550

Muhammen bedeli ile cins ve mikdarı aşağıda yazılı malzeme 17-4-1935 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada Idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin yerli mal için (1856) ve Cif — C. F. teslim için (784) liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun 4cü maddesi mucibince işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname ve teklifler ile aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinde ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Müdürlüğünde dağıtılmaktadır. (1100).

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Yerli Lira	Muhammen bedeli Cif ve C. F. Lira
Ustüpü	55 ton	24750	10450

Millî tefrika: 119

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şehab

— In aşağı! Merkez her mahkûma bir jandarma versin... Benim burada jandarmasızlıktan imanım gevresin... Karakoldaki mahkûmların turşusunu mu kuracağım. Bir haftadır zındancıya döndüm billâhi...

— Aman efendim...

— In aşağı!

Ve işte aşağıya inmiş, yarım saattir bu heybetli zata derdini anlatmağa savaşıyordu.

Fakat dedik a.. bu hazret, pek köş dinlemişe benziyordu. Son ve şaşmaz kararını derhal vermişti:

"Arabadan inilecek ve araba Elâzize iade edilecektir. On beş senelik bir mahkûm kelepçesiz sevkedilemez, Nazminin bilekleri kelepçeye girecektir.,,

Nazmi buna kat'iyyen razı olmak istemedi ve münakaşa biraz daha ilerleyince genci kolundan tuttuğu gibi karakola sürükledi. Içinde, üç serserinin kapalı bulunduğu bir odaya tıktı; ve ancak iki saat sonra kapıyı açtı:

— Çıkın bakalım.

— İkişer olun.. sen.. sen.. ikiniz buraya gelin..

Nazmiyi ve elinde kocaman bir tef tutan ve boynunda yırtık bir torba sallanan saçı sakalına karışmış yarı çıplak, başı kabak ve yalnayak bir adamı çağırmıştı.

— Uzatın ellerinizi!

— Ne? Ben bu adamla elele bağlanabilir miyim?

— Yalnız elele mi ya.. kolkola da...

Ve... Nazmiyi zorla kelepçeledikten sonra bir urgan getirtti, bileğinden dirseğine kadar yanındaki adamın koluna sıkı sıkı bağladı. Pencereden gözüken takvim, 337 senesi temmuzunun on beşinci gününü gösteriyordu.

Genci getiren arabanın başı Elâzize çevrili duruyordu. Babasının malı imiş gibi içine girince büyücek bir zarfı jandarmaya uzattı;

— Kelepçeyi hiç çözmiyeceksin!. — dedi — Al.. sevk kâğıdı bu zarf içindedir. Haydi arabacı, çek bakalım...

Nazmi yaylının tekerleklerine baka kalmıştı. Fakat durmak neye yaradı? Başa gelen dert çekilecekti. Çaresiz, boynunu bükerek yola düzüldü.

Düzüldü ama.. Sen misin bu başı kabak herifle kolkola bağlanmağa cesaret eden arslan? Vallah insanın manda yüreği yutmuş olması lâzımdı. Bu adam, siyah bir zehirli hayvanlar deposuna benziyordu Boynundaki torbanın içi yılan dolu idi. Biri başını çıkarmış, herifin kolundan uzanarak Nazminin elini yalamağa başlamıştı. Genç bunu görünce bir deli gibi, çılgın çılgın ve avazı çıktığı kadar haykırdı:

— Aaaaay!.

Öbürü son derece lâkayitti ve soğuk hayvanın başını okşuyordu. Diğerleri de bir kanarya veya bir bülbül seyrediyorlarmış gibi lâkayit lâkayit bakıyorlardı. Gencin ondan korktuğunu anladıkları için gülüşüyorlardı da bu sırada bilek kalınlığında bir diğeri de herifin bir fundalığı andıran göğsündeki uzun kılları yararak başını uzatıvermez mi? Nazmi az kalsın küçük dilini yutuverecekti !

— Aman! Amaaan — diye bağırdı — Beni ayır bu adamdan...

Öbür sesrserilerden biri haline acımıştı. Jandarmaya seslendi:

— Şeyhin koluna beni bağlasan olmaz mı? Ben şerbetliyim...

— Olmaz.. .

— Ama efendi korkuyor...

— Ne yapalım? emir böyle..

Yılanlı adam, hiç sesini çıkarmıyordu. Sanki bu yılanlar onun üzerinde dolaşmıyorlardı. Göğsündeki yılanın çenesinin altından çatal dilini uzattığını görünce o da dilini uzattı. Yılan bir kan pıhtısına benzeyen bu kara dili bir müddet yaladı, sonra gene kıllar arasına çekildi.

Jandarma;

— Bunlar okunup üflenmişlerdir... — diye mırıldandı — korkma bir şey yapmazlar.

Sonra derhal dedikoduya başladı:

— Bu çavuş ters mi terstir. Hani okumak yazmak bilse canım yanmıyacak. Senin kâğıdı alıp, şöyle bir baktı ya... Bir şey anlasa ise arap olayım.. Hem badan indirdi bilir misin?... Kendisi Elâzize gidecekti de ondan.

Şimdi dik bir yokuşu tırmanıyorlardı ve kan ter içine batan yalnak adam alabildiğine tef çalarak dünyanın en pis sesile;

— Gagala gugala!

Diye bangır bangır bağırıyordu. Bu herhalde epey dokunaklı bir şarkı veya bir ilâhi olacaktı ki öbür serseriler ikide bir coşup aşka geliyorlar ve avaz avaz haykırıyorlardı:

— Allah Allah!

— Allah.. Alaaaah!

Herhalde bu Allahın bugün sağırlığı pek üzerinde olacaktı. Zira sathı pırıl pırıl ışıldayan bir gölün kenarından geçerlerken Nazminin gırtlağından öyle acı bir feryat çıkıverdi ki bunu duymadıktan sonra artık onun herhangi yalvarışı duyabileceğine akıl kestirilemezdi.

Herif tefini kelepçeli eliyle tutuyordu; ve tefi kaldırmak için dirseğini kıvırınca, tabiî Nazminin dirseği de kıvrılmıştı; ve bir saatten fazla bu vaziyette kalınca pazısı karıncalanmıştı. Serbest kalan eliyle orasını biraz uğuşturmak isteyince bir de ne görsün! Herifin yırtık gömleğinden çıkan sayısız bit kıtaları dizi dizi kendi koluna [illegible] mu?

İşte bu sefer oynatıvermişti... Bu herifte ne kadar bit vardı yarap! Billâh, en debdebeli devrinde "Muaviye,,nin ne bu kadar devesi olmuştu, ne de koyunu!

Artık durmadan bağırıyor, gırtlağını yırta yırta, ne söylediğini anlamadan, bilmeden ve istediği şeyi anlatamadan bağırıyor, haykırıyordu. Fakat emir emirdi. Ve bu kelepçelerle bu urgan ancak Erganeni madeni hapishanesine girdiği zaman çözülüp çıkarılacaktı.

Maden hapishanesi...

Burası da bir başka belâ idi. Bir başka cinsten ve sunturlu bir belâ! Akrep bolluğundan hiç kimse kovuşuna giremiyordu. Geceleri de gündüzler gibi avlıda geçiriyorlardı. Sırtlarını avlu duvarına dayamış birkaç mahkûm onu yanlarına çağırdılar. Yılanlı adam da, tam karşılarında oturan ve içlerinden ikisinin beş taş oynayışlarını bu dalamahalle çocukları gibi pis pis sırıtarak, kaba şakalar yaparak seyreden bir kalabalığa karışmıştı. Orada onun bir Kürd şeyhi olduğunu öğrendi. Işin garip tarafı herifi hâlâ, yol arkadaşının neye sinirlendiğini anlayamamıştı ve yanındakiler, onun kürtçe bir şeyler söylediğini duyunca gence dediler ki:

(Bitmedi)

Kağnılar Sıvasa Sokulmıyacak

Hem yolları bozuyor hem gıcırtılarına tahammül edilmeyor

SIVAS, (Milliyet) — Sıvasın ...k yıllardanberi hususiyetlerinden ...risi de kağnılarıdır. Kağnılar, ...yrenin etrafına serpilen köylü...n yegâne nakil vasıtasıdır. Tar...mdan çıkardığı buğdayını, or...anlardan kestiği odununu ve yap...ğı kömürünü buğdaymdan ve ar...amdan aldığı samanını hep bun...la pazarlara götürür ve satar. ...ele ortalık açılıb ta köy yolları ...şehir birleştiği günden itibaren ...vasın her tarafında duyulan bir ...si vardır: Kağnı gıcırtıları, gı...r, gıcır... Her tekerlekten çıkan ...ler... toplu bir halde birleşerek ...r gürültü çıkarmağa başlarlar.

Yazın çarşıdan şöyle, aşağı doğ...n iki arkadaşile kol kola verib ...laşmak istense kağnı seslerinden ...e konuşulduğu anlaşılmaz olur. Çok zaman sağdan, soldan işiti...z.. Herkes yakasını silker geçer.

— Elâman şu kağnılardan, yeter ...tık.

Kağnı sesi sevilmeyecek kadar ...na değildir. Ama hep birden top...nırsa çekilmez oluyor. Kağnıların ...inci fenalığı da şehir yollarını ...nden, güne harab edici olması...r. Her yıl kağnıların gelib geçti...i bu yolların tamir edildiğini gö...rürz. Ve bundan da içlenir.. ge...rdik... Çünkü kağnılar yüzlerce ...ra sarfedilib düzene sokulan yol...ı ertesi yıla öyle bir hale koyar...r ki haricten Sıvasa birisi gelse ...e şöyle bir etrafı dolaşsa muhak...ak ilk olarak yollardan şikâyet e...decektir. Bunu söyleyen bilmez ki ...u yollar daha yeni yapılmıştır. ...âkin onu harab eden kağnılardır. ...ağnılar, yollarımızın yegâne düş...anları...

Belediye meclisi çok zamandan ...eri kağnı arabalarının şehre uğra...amasını ve doğrudan doğruya ha...ç yollarla ayrılacak pazar yerleri...e gelmeleri işini konuşacaktı. Şu...at devresi içtimaındaki konuşma...r arasında bir de kağnılar mesele...i vardı. Kağnılar için, belediye şu ...ararı vermiştir: "kağnılar şarın ...ışındaki yollardan mezbaha başın ...aki meydana gelerek bugünü o...aki satıcılara sattıktan sonra ...eldiği yoldan geri dönecektir. Bu ...erilen kararın yerine getirilmesine ...alışılacaktır. Bu suretle biz kağnı ...ürültüsünden, şehir yollarını ha...ab eden tekerleklerinden kurtula...ağız.

Sıvasta mahalle adları

Şehir meclisinin şubat devresin...e konuştuğu meseleler arasında ...ir de mahallelere ad takma işi var ...ı. Şehirde değişen mahalle adları...ı sıra ile bildiriyorum.

Hükûmet konağı, jandarma da...resi, mahfil bahçesi, yanındaki kı...ımlar, istasyon yoluna başlangıc ...olan yerler. Vali konağı, cumhuri...yet halk fırkası. Liva, ve askerî ...rka binaları. ile cevrelenmis ge...iş meydanlığa (cumhuriyet mey...danı) cumhuriyet meydanından ...başlayıb istasyona kadar uzanan ...yola da (Ismet paşa) cumhuriyet ...meydanından başlayarak Kayseri ...kapı karakoluna kadar giden yola ...da (taşlı sokak) cumhuriyet mey...danından itibaren Ismet paşa oku...luna bahçesi sonuna kadar niha...yetlenen kısma da (Selçuk sokak) ...bu kısım Selçukî eserlerinin sıra...landığı bir yerdir. Çifte minareler, ...hervechi, şifaiye medreseleri bu...rada olduğundan Selçuk eserlerin...den kinaye olarak "Selçuk sokak,, ...adı verilmiştir. Cumhuriyet cadde...sinden başlayarak hamam önünden ...geçerek Ismet paşa caddesine çı...kan kısımlara da "Osman paşa,, ...cumhuriyet meydanından başlaya...rak, Kolfaliğa kadar da "cumhuri...yet caddesi,, eski Bağdad caddesi ...ve Kepeceli kısımları cumhuriyet ...meydanından başlayarak çatalpı...nar çeşmesi karşısındaki yolun ni...hayetlendiği kısma da valimizin ...soyadı olan "Kepenek" verilmiştir. ...Cumhuriyet meydanından başla...yarak boğazkesen fabrikasına ...kadar giden yol da "yazısı kabak,, ...Kabak yazısının askerî kışlalara ...ayrılan kısmına da "kışla yolu,, ...cumhuriyet meydanından başlaya...rak jandarma dairesinin arkasında...mezarlıklardan geçen ve çavuş ba...şı kısmına çıkan ve ta Pünzürük köprüsüne kadar olan mahallelere de "çavuşbaşı,, taşlı sokakta Sıvas saylâvı Bay Rasimin eviyanından başlayarak Ismet paşa yolunu geçib Osman paşa yoluna karışan ve Ismet paşa mektebi bahçe duvarına kadar da "Hendek kenarı,, Taşhan dan başlayarak arab şeyhin evi yanında nihayetlenen yola "yeni çarşı ulucami civarına da "ulu emek,, uzun yoldan ayseri kapısı köprüsüne kadar da "uzun yol,, adları verilmiştir.

Merzifonda bilgi hevesi

Herkes öğrenmek istiyor. Amerikan koliejine artık eski rağbet yok

MERZIFON, (Milliyet) — Burası, kalabalık bir kasabadır. Ve münevverleri pek çoktur. Dört ilk mekteb, bir orta mekteb ve bir de Amerikan kolleji vardır. Kollej "orta mekteb" derecesindedir. ve talebesi kısmen kızdır. Orta mektebin açılması ve muhtelit olması bu mektebe rağbeti azaltmıştır. Ve bu gün Merzifondan buraya pek az talebe gitmektedir. Orta metkep kalabalıktır. Civar şehirlerden Havza, Gümüş Hacıköy, Erbaa gibi yürdun muhtelif köşelerinden talebe bulunmaktadır. Mektebin jimnastik muallimi Vedadın sonsuz faaliyetlerile güzel bir izci, spor daha buna mümesil talebe koopera-tifi gibi kolları vardır. İzciler yazın ekser cumaları civar köylere seyahat yaparlar. Sonra her sene mektep iki, üç müsamere vermek suretile halkı ve bilhassa çocuk velilerini mektebe yaklaştırırlar.

İlk mektepler içerisinde bina itibarile, en mükemmeli, Karamustafapaşa metkebidir. Diğerleri bugünkü asrî mektep binaları ile mükayese kabul etmiyecek kadar geri-dir. Talebe çoktur. Hattâ mevcut mekteplerin kâfi gelmemesinden birçok çocuklar mekteplere alınamamaktadır.

Bu dört mektebin isimleri: Irfan, İstiklâl, Cümhuriyet, Kara-mustafapaşadır.Bunlardan Cümhuriyet üç sınıflıdır, bina itibarile çok biçimsiz bir mekteptir. Buna rağmen çalışkan bir baş muallimi vardır. Bina itibarile güzel mektep-lerden Karamustafapaşa, tarihte-ki, Merzifonlu Kara Mustafa Paşanın ismine izafe edilmiştir. Ve çok çalışkan bir baş muallimi vardır ki, bu zat eski üstatlardan şair "Iskender Hâki" Etgindir.

Irfan mektebi buranın en eski bir mektebidir. Ve çalışkan bir talim heyeti, iyi bir başmuallimi vardır. 1930 senesinde meydana getirilen "Talebe kooperatifi,, yaptığı bir nizamname ile bütün mektep-lere örnek olmuş, hattâ merhum maarif müdürü "Mürteza" Bey nizamnamenin birer nüshasını bütün mekteplere nümune olarak res men göndermişti. Her mektepte olduğu gibi burada da bir (Hilâliah mer derneği) vardır. Ve birbuçuk sene zarfında: 33 lira küsur kuruş hâsılat yaparak bir kısmını mer-keze, bir kısmını da mahalline sarfetmiştir. Ve son Marmara felâ-ketzedelerine yapılan 564 kuruş bu hesaba dahil değildir. İstiklâl mektebi: şehrin merkezinde bulunmak itibarile çok kalabalıktır. Bu yüzden muallimler birliği salonu alınmış; ve sınıf yapılarak birliğin faaliyetine nihayet verilmiştir.

Muallim kadrosu çok sıkışıktır. Ve bu yüzden muallimden tasarruf maksadile, kalabalık olduğunu söylediğim İstiklâl mektebi baş muallimi ve ayni zamanda maarif memuru da bulunan Halil Koçhisar bir de sınıf okunmaktadır.

Çok çalışkan bir kaymakama malik bulunan Merzifon maarifi günden güne ilerlemektedir. Yalnız hususî muhasebesi verimsizdir. Bunun da sebebi iki kazaya sahip bulunmasıdır. Eğer Amasya vilâyeti birkaç kaza ilâvesi ile büyüyecek olursa, Maarif işleri daha çok yolu na girmiş bulunacaktır.

Halkın mekteplere alâkası büyüktür. Ve bu yüzden ilk mektep tahsili görmeyen bilhassa kızlar-dan pek azdır. İlk mektebi ikmal eden her kız çocuğunun iki işi vardır.

1 — Tezgâhta çalışmak

2 — Bir terzi yanına girerek dikiş öğrenmektir.

Terziliğe karşı büyük bir heves vardır. Hemen her genç kız mevcut dikiş bürolarından mezundur.

İnegöl halkevine kavuştu

Şimdiye kadar geciken bu işte tamamlanmıştır güzel bir binada yaptırılacak

INEGÖL Bu yıl açılan yeni halkevleri arasında bizim evimiz de vardır. Yurdda halkevleri kurulduğu yıldanberi burada bu soysal müessesenin açılması isteği hemen umumî bir şekil almıştı. Fakat bazı sebeblerden bu yıla kadar geri kaldı.

Bu sene kaymakamımız Bay Haşim Günal kazamıza gelince, ilk işi halkevini açmak teşebbüsü oldu. Üç ay önce kasabanın münevverlerini topladı. Maksadını anlattı ve hemen muvakkat olarak şubeler teşkil edildi ve muvakkat idare heyeti seçildi. Bu ilk işten sonra gelir temin etmek için sinema işletildi. Toplanan para ile zarurî masraflar yapıldı. Ileri yapılmasına karar verilen halkevi binası için de lâzım olan paranın küçük bir kısmı bubulunmuş oldu. Şimdilik halkevimiz eski Türk ocaklarından fırkaya intikal eden binada çalışacak bir müddet sonra iki bina yapılması için teşebbüse girişilecektir. Kaymakam Bay Haşimle fırka başkanı Bay Şakirin İnegöl halkevine yakışacak bir bina meydana getireceklerine güvenimiz vardır.

İnegöl halkevi açılırken

Ayın yirmi ikinci cuma günü açılan halkevinin küşat merasimi pek parlak bir şekilde geçti. Bir hafta önceden binanın tamir ve tefrişine başlandı. İç ve dış süsleri çok güzeldir. Şubeler için tahsis edilen odalar da döşenerek kapılarına lev halar asıldı. Büyük, küçük bütün levhalar burada misafir bulunan yeni yüz kuruşlukların ressamı Bay Ali Cemale yaptırıldı. Cuma günü her şey tamam olmuştu. Öyleden sonra binanın önü insanla doldu. Saat on dörtte valimiz Fazlı Güleçle vilâyet fırka başkanı yeni saylâv Bay Sadi Konuk yanlarında bulunan zevatla geldiler. Merasime istiklâl marşile başlandı. And marşı da okununca halkevinin amaçlarını izah eden bir nutuk söylendi. Ondan sonra da muallim Bayan Meliha bir şiir okudu. Arkasından kordelayı kesmek üzere Bay Fazlı Gülece makas takdim edildi. Değerli valimiz burada kısa bir nutuk söyleyerek içtimaî müesseselerin küçük bir tarihini yaparak kordelâyı kesti merasimde bulunan yüzlerce kişi içeriye girerek odaları gezdiler. Kendilerine salonda çay pasta ikram edildi. Çay esnasında Bay Sadi konuk Bay Fikri, Bayan Vahide samimî hasbühallerde bulundular.

Diyarıbekirdehayvancılık

Son senelerde arab atları ve eyi biniciler yetişmeğe başladı

Diyarbekirden bir görünüş

DİYARBEKİR, (Milliyet) — Diyarbekir vilâyetinin şimal ve cenup vilâyetleri arasında merkezî bir vaziyette bulunması, bu havalinin başlıca servet menbaını teşkil eden kesif hayvan sürülerinin mevsimlerinde transit merkez ve güzergâhını teşkil etmektedir. Bu yüzden eskiden Diyarbekirde hayvan hastalıkları yayılmış bir biçimde bulunuyordu. Sonraları baytar idaresinin devamlı çalışması neticesinde vilâyet içinde mevzii zuhur eden çiçek, barbone ve şarbon hastalıkları oldukları yerlerde söndürülmüş ve her yıl hayvanlara şarbon ve barbone aşısı tatbik edilmiştir. Vilâyet hayvanlarının hastalıklardan ve bilhassa salgın bir biçimde hükmünü yapan çor (vebayi bakarî) dan temizlenmiş bulunması, vilâyette takibi bir zaruret halini alan ve memleket varlığını yükseltmek için ellik (millî) dömeğimizin (sermaye) başlıcasını teşkil eden hayvanlarımızın cinslerinin ıslahı gibi büyük bir faaliyet gösterilmiştir.

Islahı hayvanat kanunu ve bu sahada bakanlıkça verilen yöntem (direktif) ler dairesinde alınacak dibelek (cezrî) çeviş (tedbir) lerle çiftçinin bugünkü ekenek alus (ziraî şerait) una uygun ve muhtaç bulunduğu kabiliyette hayvan yetiştirerek çalışmasını kolaylaştırmak, ve istihsal kudretini arttırabilmek için bakanlıkça tatbik olunan on yıllık çalışma programı esasına muvazi olarak ve vilâyet mıntakasının kendi hayvanları için arzeylediği coğrafî iklim ve ekim biçim, zooteknik kudret ve kabiliyeti nazarı dikkate alınarak beş senede tatbik edilmek üzere bir ıslah programı tanzim edilmişti. Program mucibince ıslah faaliyetine başlangıç olan 931 yılından itibaren çalışılmıya geçilmiş ve birinci genel müfettişliğin müzahereti ve vilâyetlerin nakdî yardımlarına inzimam eden Ziraat Bakanlığının muaveneti ile şimdilik 24 aygırlık olmak üzere bir aygır deposu yapılmıştır.

Bunun kadar mühim ve belki memleket ve halk üzerinde o derece dokunaklı olacak icraattan birisi de şimdiye kadar birçok sebeplerin tesiri altında varlıklarından kaybeden kara sığırlarımızın ıslahı keyfiyetidir. Bu cihet te nazardan kaçırılmamış ve vilâyetin üç nahiyesi birinci ıslah mıntakası olmak üzere tesbit ve kabul edilmiş, ve nahiyeler içinde 99 köyde 3000 e yakın damızlığa yaramıyan erkek danalar ihsa edilmişlerdir. Bu mıntakada gerek ekim biçim vaziyeti ve gerekse hayvanlarının mer'a, bakım kabiliyetleri müsait görülen otuz sekiz köye nümune köyü adı verilmiştir.

Vilâyet hayvanlarının ayrı ayrı cephelerden bu suretle genel ıslahları ahkâmına ve Ziraat Bakanlığı tarafından verilen öntem dairesinde salgın hastalıklarla çekiş için vazife alarak köylere çıkan baytarlar tarafından ayrı ayrı yerlerde damızlık kudret ve kabiliyeti gösteremiyen ayrı ayrı cins erkek hayvanlardan 2500 den fazla baş ihsa edilmiştir. Bundan başka 15 baş aygıra kısraklara sıfat icra edilebilmeleri için şehadetname verilmiş ve yapılan tebligat ve teşvikatın müsmir neticesi olarak vilâyet mıntakasında şimdiye kadar 150 den fazla halis kan Arap at kısrak ve tay nesilnameye kaydedilmişlerdir. Vilâyet mıntakasının halis kan Arap hayvanlarına tahsis edilmiş olmasından sergi ve koşulara ancak bu şekilde tesçil edilmiş hayvanların girebileceği hakkındaki tebligat şimdiye kadar mühmel ve atılmış kalmış asil hayvanların meydana çıkmasına vesile olmuştur.

Yapılan esaslı erklerle (tesir) yalnız vilâyet mıntakasında değil, komşu vilâyetlerde dahi hayvan cinslerinin ıslah ve çoğalmasına yardım edilmiştir. Diyarbekirde 927 yılından itibaren her yıl ilk ve sonbahar mevsimlerinde resmî programlara istinaden at yarışları yapılmaktadır. Ilk yıl yarışlarında hevesliler adedi mahdut kimselere inhisar ederken müteakıp yıllarda meraklılar ziyadeleşmiş ve bu vesile ile mühmel ellerde kalmış hayvanlar ziyadeleşmiş ve hattâ dıştan cins hayvanlar memlekete getirilmiştir.

Yarışlardan başka 927 yılından itibaren başlayan hayvan sergileri de şimdiye kadar Arap hayvanları yetiştiren bu havali meraklılarını iyiden iyiye teşçi etmiş ve bunun neticesi olarak bakımsız kalmış asil ve kıymetli Arap hayvanları meydana çıkarılmıştır.

Baytar idaresi ile vilâyet yarış ve ıslah komisyonunun devamlı çalışması neticesinde Diyarbekirde az bir zaman içinde kıymetli hayvanlar ve biniciler yetiştirilmiştir.

Aydında nakış kursu

Aydın Halkevi çalışmalarına yeni bir hız verdi

Aydın halkevinde nakış kursu

AYDIN, (Milliyet) — Aydın halkevi halk dershaneleri ve kurslar şubesi, bu yıl çalışmalarına çok hız vermiştir. Şubat ayı başında açılan ameli hesab ve bankacılık kursu derslerini Ziraat bankası memurlarından Ahmed Hamdi vermektedir. Bu derslere yirmi talebe devam ediyor. Bunlardan başka bir çok talebeler daha yazılmak için başvurmuşlarsa da ikinci devreye yazılmaktadırlar.

Şube, dün 7 eylül ilkokulası salonunda merasimle bir de nakış kursu açmıştır. Merasime halkevi bandosunun çaldığı istiklâl marşile başlandı. Ayakta dinlenen marştan sonra halkevi idare heyeti namına bay Vasfi Hilmi Bilge ve şube komitesi namına da muallim Sabri birer söylev söylediler. Kurs muallimliğini Navman şirketi muallimi bayan Behice almış ve Navman şirketi kurs için üç makine vermiştir. Kurs üç aylık devrelere ayrılarak devam ettirelecektir. Birinci devreye 54 bayan yazılmış ve derse başlanmıştır.

Lice örnek Kaza oluyor

Kazanın plânından başka bir de su projesi yapıldı

DIYARIBEKIR, (Milliyet) — Diyarıbekire bağlı Lice kazasında son zamanlarda birçok yenilikler vücude getirilmiştir. Son yıllar için de kazada 3 milyona yakın üzüm çubuğu, kerestelik ve meyve ağaçları dikilmiş, Hani ve Licede belediyelere aid fidanlıklar yapılmıştır. Licenin nahiye merkezlerine ve bütün karakollarına telefon tesisatı yapılmıştır.

Licede gittikçe özlü bir varlık görülmektedir. Belediye de kazanın iyileşme ve güzelleşmesi için büyük bir gayret sarfetmektedir. Lice belediyesi kazanın plânı ile su projesini fennî bir şekilde yaptırmıştır.

Licede 500 metrelik bir kaldırım bir çeşme, hamam, belediyeye aid sekiz dükkân, bir mezbaha, Hanide bir belediye dairesi bir hükûmet binası, mezbaha ve köy kanununa tevfikan altmış kilometrelik yol yapılmıştır.

Lice cumhuriyet meydanında âbide

Licenin 40 evlik Cumayik köyünün çiftlik olan arazisi istimlâk edilmiş, muhtaç çiftçilere borçlanma kanununa tevfikan 170 hektar arazi verilmiştir. Licenin binaları muntazam bir şekildedir. Kazanın cumhuriyet meydanı da güzel bir mevkide yapılmış ve alanın ortasına bir âbide dikilmiştir.

Kaza merkezinde bir de ilkmekteb vardır. Mektebin muallimleri tamamdır. Kazanın suyu sağlam ve havası temizdir. Licenin iktisadî vaziyeti de iyidir. Halkın mühim kısmı ziraatle iştigal eder, Ziraî mahsulâtı bol ve berektlidir. Licede bulaşıcı hastalık yoktur. Merkezde ve köylerde sıtma mevcuttur. Trahom hastalığı da var ise de ehemmiyetsiz bir şekildedir.

Licenin güzelleşmesi ve diğer kazalara örnek olması için gerek belediye ve gerek kaymakamlık çok çalışmaktadır.

Akşehirde Şarlak suyu evlereveriliyor

AKŞEHIR, (Milliyet) — Tesisatı ikmal edilen şarımız Şarlak suyunun evlere verilmesine evvelki gün başlanmıştır.

Su tesisatının bir iki ve üç numaraları çocuk esirgeme kurumunun gayyur başkanı tarafından mezkûr kurum faydasına olarak ihaleye konmuş bunlardan bir numarayı Hoca zade Bay Salim elli liraya ve iki numarayı da bir muallim on iki buçuk liraya ve üç numarayı çocuk esirgeme kurumu başkanı Bay Nadir Tahsin Benderli oğlu altı buçuk liraya almışlardır.

Bunlardan bir numaralı çeşme merasimle Bay Salimin kumaş tezgâhhanesine yapıldı. Iki numarayı alan muallim cemiyete vaat ettiği çok cüz'i parayi vermekten kaçınmış ve bunu da Bay N. T. Benderli oğlu kendisine almıştır.

Mimi'ye mektup

MİLLİYET'in Tefrikası: 37 Nakleden: M.F.

Kasanın içinde Kondon'un çaldığı mücevherler elmaslar ve milyonlar vardı

Hülâsa

[Fantoma - Hırsız namile maruf olan Marten Dal hususî bir baloda gayet garip bir hırsızlık vakasının içine karışmıştır. Çalınan şey ev sahibi Madam Koverlihin yeşil elmasıdır. Bunu Brina isminde bir genç kız aşırmıştır.

Maksadı şudur : Çünkü bu yeşil elmas Cimi Barenjer isminde bir adamın katledildiği gece bunun üstünde idi. Ve elmasın bir parçası da cinayetin olduğu yerde bulunmuştu. Brina bu mücevheri tekrar elde ederek kendisini kurtarmak istiyordu. Halbuki mücevher tekrar ortadan esrarengiz bir şekilde kaybolmuştur. Bunu acaba ev sahibi Koverlih aşırmasın. Fakat neden bu adam böyle bir hırsızlığı yapacaktır?

Işte Dal, şimdi genç kıza bir yardım olmak üzere Koverlihin arkasını takip etmiş ve onun da bir gece Cimi Barenjerin katledildiği dairede ayni şekilde vurulduğunu görmüştür.

Bir sürü maceralradan sonra yeşil mücevheri bulmuş bunu genç kıza teslim etmiştir. Şimdi katili bulmak için Barenjerin masasına geçmiş, ve orada müthiş bir hâdise ile karşılaşmıştır. Fakat nihayet katilin Kondon olduğunu meydana çıkarmış ve onu yakalamıştır.]

— Ne? Evet. Şeyyy... Hırsız? Tabiî tabiî... Dün gece bulunan bütün mücevherleri onun çaldığı zannediliyordu. Herkes Fantoma-Hırsızı itham ediyor, fakat parsayı Kondon topluyordu. Zannedersem zavallı hırsız, Sumers'e bir tebrik mektubu gönderir artık.

— Belki Sumers de mukabeleten Fantoma - Hırsızı tebrik eder.

— Bir hırsızı tebrik mi? Doğrusu olur iş mi? Hiç buna inanıyor musunuz?

— Ne bileyim ben?.. Neyse... Bu sabah çok mes'udum. Bütün bunları okuyamıyacağım. Anlatın bakalım, bu kasa nasıl Barenjerin apartımanına nakledilmiş?

— Bu, esrardır. Fakat Sumers işi aydınlattı. Zannedildiğine göre Kondon bundan bir sene evvel işe başlamış. Öteden bir broş beriden bir gerdanlık çalıyor, sonra Fantoma - Hırsızın kartlarını bırakıyormuş. Nasılsa eline Fantoma - Hırsızın bir kartını geçirmiş ve bunu teksir ettirmiş. Işte bu kart, onun yegâne maskesi imiş. Polis Fantoma - Hırsızı arıyormuş. Zaten Kondon zengin bir adammış. Hiç kimsenin bundan şüphe etmek aklına bile gelmiyormuş. Halbuki vaziyet hiç te öyle değilmiş. Kondon bir sokak süpürücüsü aylığı ile prensler gibi yaşamanın usulünü keşfetmiş. Söylediklerine bakılırsa, Nomade ismindeki yatı, ona ipnotize ettiği bir kadın vermiş. Çalmak kolaydır. Fakat çalınanları paraya tahvil etmek zordur. Kondon da bunun hem zor, hem tehlikeli olduğunu farkettiğinden başka çarelere başvururmuş. Anton Gittler isminde yaşlı bir adam bulmuş. Bu adam vaktile büyük bir kuyumcu yanında çalışıyor - muş. Sonra işinden çıkmış. sefalete düşmüş. Bunun üzerine Kondon onu kendisine yardımda bulunmağa ikna etmiş.

Bir müddet her şey yolunda gitmiş, Kondon büyük bir servet sahibi olmuş. Fakat bundan iki ay evvel sıkıntı başlamış. Çünkü polis onun izleri üzerinde yürüyormuş. O vakitler birçok mücevher çalmış. Bunların içinde başlı başına bir servet olan Madam Hanover'in mücevheri de dahildir.

Böyle bir mücevherin satılması hakikaten zor bir iştir. Ve büyük maharet ister. Fakat Kondon işi becerememiş. Mademki üzerinde şüpheler dolaşıyor, iyiya be adam, taşları bulduğun fiate satsan a, fakat Kondon beklemiş, ve mücevherin daha müsait bir zamanda satılmasını emretmiş. Apartımanında birçok çalınmış mücevherler varmış. Polisin şüpheleri üzerinden azalır azalmaz tekrar işe koyulmuş. Ve Gittler'e bunların satılmasını emretmiş. Sonra gazetelerde okumuş ki: Bir hırsız, yatakları vasıtasile meydana çıkmıştır. Bunu üzerine Gittler'e durmasını ve artık satış yapmamasını emretmiş. Fakat Gittler'in vicdanı kendisini tazip etmeğe başlamış. Çünkü Gittler fena bir adam olmak için yaratılmamıştır.

— Tabiat bir adamı fena adam olmak için yaratır mı?

— Hayır, fakat bazılarımıza bir takım vaziyetler ihdas eder. Işte, nediyorum, kondon bunun üzerine büyük bir sıkıntıya düşmüş. Apartımanında bulunan mücevherler kendisini sıkmağa başlamış. Satsa satamaz; atsa atamaz. Bundan maada paraya da ihtiyacı varmış. Emin bir yer aramış. Bir gün otomobili ile bir kasabadan geçerken orada müzayede ile bir şeyler satıldığını görmüş. Bu eşyaların arasında bir de kasa varmış. Eski bir tip imiş. Fakat iyi muhafaza edildiği için yepyeni görünüyormuş. Kondon bunu derhal satın almış.

Brina alâka ile Dal'ı dinliyordu.

— Kasa Kondonun evine nakledilmiş. Dostumuz Kondon kasada garip bir şey keşeftmiş. Bu, etrafı çerçeveli ve fransızca yazılmış bir mektub imiş.

Brina:

— Mimiye yazılan mektup! diye haykırdı.

— Evet, Mimiye yazılan mektup... Kondon onu bir tarafa atmış ve kasanın içini mücevherle doldurmuş. Fikri, bu kasayı polisin bulamıyacağı bir yere nakletmek imiş. Nereye götüreceğini kendisi de bilmiyormuş. Bu meseleyi uzun uzadıya düşünmüş.

Ertesi sabah kasanın yanına gittiği zaman kapalı olduğunu görmüş. Çünkü bir gün evvel, anahtarı çevirmişmiş. Birdenbire farketmiş ki kasanın nasıl açılacağına, ne gibi bir dalaveresi olduğuna hiç te dikkat etmemiş. Düşünün bir kere kasanın içinde milyonlar pahasına mücevherler var. Ve zavallı Kondon bunun nasıl açıldığını bilmiyor.

O zaman kasayı satın aldığı şehre gitti.

Eski sahibini buldu fakat sırrını öğrenemedi. Bu adam kasayı bir iki ay evvel almıştı ve harfleri birbirine karıştırarak hiç kilitleyememişti. Çünkü içine yalnız kıymetsiz evrak koyuyordu. Buna rağmen Miminin mektubunu bu sırrı ihtiva ettiği hakkında müphem bir fikri varsa, bundan de muhakkak bildiği bir şey varsa oda kasayı aldığı zaman Miminin mektubunu da beraber vermişlerdi.

Kondon evine döndü, Gittler ile beraber Miminin mektubunu tetkik ettiler fakat hiç bir şey elde edemediler. Belki bir çilingir bu işin içinden çıkardı. Fakat Kondon yabancı bir adama itimat edemiyordu.

Kasayı yapan adamı bulmak çok uzun sürerdi. İçi içini yiyordu. Daha üzüntülerinin sonu gelmemişti. Ayni gün, onunla beraber oturan Gittler polisin apartımanda taharriyat yapacağını öğrenmişti. Bir tek kurtuluş çaresi vardı: Kasayı buradan çıkarmak.

Fakat nereye götürecekti? Kondon onu dostlarından birinin evine taşındırmağı düşündü. Fakat itimat edebileceği hiç bir dostu yoktu. Bunun üzerine Gittler'in aklına Barenjer geldi. Aralarında basit bir tanışıklıktan başka birşey olmamasına rağmen Kondon onun evine telefon etti. Barenjer evde değildi. Bekliyecek vakitleri yoktu. Evvelâ kasayı göndermeğe, sonra izah etmeğe karar verdi. Kasayı gönderdi. Ve ancak ondan sonra içi biraz rahatladı. Polisler geldiler. Apartımanı ellek ellek aradılar ve özür dileyerek gittiler. Kondon onların haline gülmek istedi, fakat gülecek hiç hali yoktu. O kasayı taşımakla meşgulken Gittler Mimi'nin mektubu ile beraber ortadan yok olmuştu. Zaten birkaç gündenberi Gittlerin hali pek garipleşmişti. Fakat Kondon bunun farkına varamıyacak kadar meşguldü. Gittler'in kalp hastalığı fazlalaşmıştı. kaybolması ve hele Miminin mektubu ile beraber kaybolması endişe verecek bir mahiyette idi. Fakat Kondon buna o kadar ehemmiyet vermemeğe çalıştı. Öğleden sonra birkaç defa telefonla Barenjer'in evini aradı. Fakat bir türlü cevap alamadı. Birkaç defa eve kadar gitti. Fakat kapı kapalı idi. Son gidişinde pencerede aydınlık gördü. Yukarı çıktı, tam kapıya vurmak üzere idi ki içeri Barenjerin ya hayretten, yahut ta heyecandan titreyen bir sesle konuştuğunu işitti. Kondon yavaşça kapıyı araladı ve dinledi. Barenjer telefonun başında idi ve hayreti o kadar fazla idi ki kapının açılırken yaptığı hafif gıcırtıyı işitmemişti. Onun lâkırdıların - dan Kondon, telefonun diğer başında, bir adamın ona Mimi'nin mektubunu okuduğunu anladı.

Kondon hiç düşünmedi bile. Aklına gelen ilk fikri hakikat olarak kabul etmişti. Bu fikir, kasanın içinde serveti ele geçirmek için Gittler'in Barenjerle birleştiği idi. Her zaman cebinde bulundurduğu tabancayı çıkardı, ateş etti, sonra yaptığından ürkerek, korku ile kaçtı.

Inkilâb kürsüsünde

Medenî kanun alınırken muarızlar neler söylediler

(Başı 1 inci sahifede)

dan ve bu tarz muasır medeniyet prensiplerine zıt olduğundan reddedildi.

Maamafih o zamanki muarızların noktai nazarına da, endişeye de lüzum yoktu. Esasen kanunu medenî çıkıncaya kadar vaziyeti tutan şeriatin iki satırı değildi. Türk seciyesi idi.

Bütün bu işler esasen kanunu medeniye yükletilemezdi. Zira evlenmek işi için ailenin yüksekliği lâzımdır.

Acaba eski şeriat hükümleri varken Türk bayanlardan müslüman olmayan erkeklerle evlenen yokmuydu

Kanunu medeniden sonra bu kabil kadınların mikdarı arttı mı?

Milli terbiye inkişaf ettikçe bu rakam daha azalmıştır.

Eskiden Mişon Ef. Muhsin Ef. olur, evlenirdi. Halbuki kanunu medenî hakikati ortaya koymuştur. Gizliye lüzum yoktur.

"Bayanlar, Baylar;

(Reşit dinini intihapta hürdür) fıkrasının dercini istemiyenler vardı. Sebebi de bütün Türklerin böyle bir kayıt karşısında Hiristiyan oluvermesi zihniyeti idi. Bu teklif te kabul edilemezdi. O zaman Turk, Müslüman, Yahudi ve Hiristiyan olamazsa o zaman yahudi veya hiristiyan müslüman olamazdı.

Halbuki Müslüman hukuku başka idi. Yalnız müslümanların hiristiyan olmamasını istiyordu. Bu bir kanun meselesi değil, bir milli terbiye meselesi idi. Ve böyle zihniyet te orta zaman zihniyeti idi.

Vicdanlara tahakküm ve tasallut imkânı, onları bir cebir altına koyma imkânı mevcut değildir. Böyle bir kayıt faydasızdır. Bir insan sevdiği ve inandığı bir dine sülük edebilir. Bunu nereden bileceğiz. Yapacak iş, her şeyi serbest bırakarak mümkün mertebe hakikati meydana koymaktı.

Kanunu medeni çıkalı 10 sene oluyor. Acaba vaziyet şeriat hükümleri olduğu zaman ile bugünkü zaman arasında ne fark vardır. Daha mı geriyiz? Hayır, bugün daha kuvvetliyiz.

Miras meselesi

Diğer taraftan bir mesele de miras meselesi idi. Eski Müslüman hukukuna göre kadın bir erkeğin yarısını alırdı.

Kanunu medenî bu prensibi bıraktı. Kız ve erkek arasında müsavat kabul etti. Bu prensip islâm hukukunun prensiplerine muarız idi.

Islâm hukukuna göre, erkeğin iki kadının bir alması Kur'an icabatıdır. Bunun değişmesi bir çok zevatı telâşa verdi. Musa Kâzım Hoca bunun aksini iddia etti ve kadınlara bakmanın erkeğe borç olduğunu söyledi.

Bu da reddedildi.

Zira bunu kabul için ancak kadının erkekten dûn görüldüğü bir memleket, hukuk zihniyetini tanımak icap ederdi.

Araplarda kadın erkeğe nisbetle hakirdir.

Türkiye gibi millî tarihi bakımından kadına, anaya her zaman hürmet ederek musavi tanınmış bir memlekette bu olamazdı. Medenî memleket prensibine göre de bu, olamazdı.

Bir ana ve baba oğlunu kızından, kızını oğlundan daha aşağı tasavvur edemez. Kanunu medenî insan olarak kıza ve erkeğe müsavi hak tanıdı.

Bu tanıyış Kuranın bazı ayetlerine muhalif imiş. Olabilir? Endişe edilemez. Burada endişe edilecek mesele varsa insanlık ve hak meselesidir. Her ikisi de müsavi görüldü. Kanun kabul edildi.

Nafaka bahsi

Kadına bakmak yalnız erkeğe değil, muntaç vaziyette olan erkeğe bakmak kuvvetli vaziyetteki kadına da düşer.

Ailede otorite

Kanunu medenimizin bir ana hattı daha vardır.

Geçen dersimizde de bahsettiğim gibi, Türk kanunu medenisine tevcih edilen hücumlardan birisini bu kanunun ailede otoriteyi yıkması, anarşiyi ikame etmesi teşkil ediyordu. Bunun ne kadar sakat olduğunu söylemiştim.

Bence anarşi eski şeriat nikâhında idi. Kanunu medeninin 151 — 169 a kadar maddeleri benim iddialarımı teyit eder.

Bir madde okuyalım.

"152 inci maddesine: Koca birliğin reisidir. Evin intihabı karı.,,

"— Ve çocukların iaşesi ona aittir.,,

"— Karı kanunen haiz olduğu salâhiyeti istimalden âciz olursa.,,

"— Karı koca aile vazifelerinden birini tehlikeye ve hecalete düşürürse...,,

"— Karı kocadan her biri müşterek hayatî devamı yüzünden sıhhati, şöhreti tehlikeye düşünce ayrı bir ev yapabilirler.,,

Şeriat hukukunda bu tarzda kayıtlara esaslara tesadüf edilmezdi. Bilhassa 152 inci madde koca birliğin reisidir kaydı. şerhler, kazai kararlar tetkik edilsin, koca bu vaziyeti ile evin nazımı vaziyetindedir.

Kocanın aklın icabatı olan emirlerini dinlemiyen kadın boşanma faslına ait maddelerle her zaman hâkimin onüne sevkedilir .

Evin erkek reisi hakkı ile onu dinlemek mecburiyetindedir. Ancak bunlar aklın ve mantığın icabatı olmalıdır.

Erkek erkekliğe yaraşır bir tarzda hareket etmedikçe emirlerinin de kabul edilmemesi zaruridir. Esasen bu liyakatle idare edilir. Aksi takdirde hâkim, devlet işe müdahale eder.

Vakıa muarızlar bu tarzı kabul etmiyordu. Ona göre mutlak surette nazımlık kudreti erkeğe verilmeli idi.

Bu aile içinde keyfî bir idarenin kurulmasını doğururdu. Bu ferdî bir müessese olurdu. Muasır medeniyette evlenme meselesi fert değil, bir camia, bir devlet meselesidir.

Muarızlar arasında başka bir şekil tavsiye eden de oldu.

(Erkeğe değil, kadına da boşama hakkı verilsin) dediler. Bu da reddedildi. Ne kadına, ne de erkeğe doğrudan doğruya boşama hakkı verilemezdi. Bu, keyfi idare teessüsüne müncer olurdu. Erkeğe itimat edilemezken, kadına da itimat edilemezdi. Birisinin suiistimali bahsolunca kadının suiistimali her halde daha az mevzuubahis değildi .

Başka şekil de tavsiye edenler oldu. Bunlara gore, (iki tarafın rızası ile başka bir sebep aranmaksızın boşama hakkının kabulü lâzım geliyordu.) Yani bunlar hâkime gidince derhal boşanacaklar. Bu fikir de reddolundu.

Bunun sebebini biraz evvel bahsettiğim prensiplerde bulabilirsiniz.

Evlilik meselesi ferdî değil, cemiyet meselesi idi.

Tarafeynin anlaşmasında müvazaa olabilirdi. Kadın erkeği, erkek kadını tehdit edebilirdi.

Evlenenler boşanma hakkını kendilerinde görmemelidir .

Evlenmenin bir çok işleri vardır. Çocuk meselesi vardır.

Çocukların hakkını düşünmek lâzımdır. Çocuk nafaka meselesi değildir. Çocuk büyüyecek, yarın memleketin mukadderatını tutacaktır. Bunların hakkını da düşünmek lâzımdır.

Türk kanunu medenisi muasır medenî kanunlar içinde boşanma hususunda en ziyade kolaylık gösteren kanundur.

Geçimsizlik maddesi vardır. Bu geçimsizliği ileriye sürerek hâkimin önüne çıkabilir. Fakat bunu hâkim, temyiz ve takdir edecektir .

Bunlar takdir edilemezse, bu kadar kişi takdir edemiyor da bayla bayın mı vaziyeti takdir ediyor?

Şeriatte olduğu gibi bir tarafa boşanma salâhiyetini vermek 15 senelik bir bayanı bay istemediği zaman bohçasını koltuğuna sıkıştırarak kapıdan dışarı atıvermek doğru bir şey değildir. Hangi birimiz anamızın böyle bir vaziyet karşısında kalmasına razı olabiliriz?. Nerede kaldı ki, onlar hepimizin, milletin anasıdır. Buna razı olamazdık. Bu sebepten hakimler meydana çıktı.

Tarafeynin rızası ile boşanmayı tesçil ettirmek, bazılarına göre muasır medeniyetin icabatına da uyar Fakat bu sakat bir düşüncedir.

Birisi evlenme devlet meselesidir.

Şeriatte te böyle bir şey var. Iki taraf arasında mukavele yapılır. Bir aylık evliyiz der. O gün gelince birbirlerini terkederler. Bunun adına medenî evlenme değil, iptidaiyetten de geri bir evlenme denilir. Muasır medeniyete de uymaz.

Bu sebeplere binaen boşanma takyit edildi. Bir boşanma sistemi kabul edildi. Boşanma için devletin huzuruna çıkmak lâzım. Orada devleti Türk hâkimi temsil eder .

Kanunu medeninin 1 inci maddesinde şu kayıtları görüyoruz: (Kanun lâfzı ile veya ruhu ile temas ettikleri bütün meseleler meridir...)

Kanun hazırlanırken, adliye encümeninde müzakere edilirken Türk hâkimine böyle vasi salâhiyetler verilmesinin doğru olmıyacağına dair bazı zevat ortaya çıkmıştı Bunlar Musa Kâzım ve Fevzi hocalardı.

Bunlara göre, vasi salâhiyet tehlikeli sayılırdı. Bilhassa boşanma işinde Türk hâkimi deliller ve şahitlerle de mukayyit değildir. Vaziyet kanaat bahş olursa ona göre hükmeder.

Yani vazıı kanun mevkiine geçmiştir.

Bu fikirler kabul edilmedi. Ne için?

Bugün aşağı yukarı iki sistem vardır:

1 — Mukayyet hâkim.

2 — Serbest hâkim.

Türk hâkiminin salâhiyetleri

Kanunu medenî hazırlanırken düşünüldü ve serbest hâkim sistemi ercih olundu. Mukayyet hâkim sistemleri suiistimale meydan vermesin.

Halbuki tatbikatta mukayyet hâkimin daha fazla suiistimallere meydan veriyor. Halbuki hâkim serbest olursa, hükmünde esbabı mucibe göstereceektir. Ne için hüküm verdiğini isbat edecektir. Halbuki birincide kanun böyle emrediyor der ve işin içinden çıkar.

Serbest hâkimin suiistimalâtını her vakit yakalamak mümkündür. Mukayyet hâkimin suiistimallerini yakalamak imkânı yoktur.

Memleketimizde bir zamanlar firarilerin, mübadillerin malları mevzuu bahsoldu. Sahipleri bırakıp gidince bunlardan alacaklı adam çıktı. Hepsi alacaklı. O vakitki sistemle hâkim mukayyet idi.

— Gelir, filâncadan alacağım var... adam burada yok. Birinci ile bu iş olur biterdi.

Serbest hâkim de kanuna bağlamadıkça böyle bir şey yapamaz. Ya hâkimi insan halinden tecrit edeceğiz, bir takım maddelerin emri altına manken gibi koyacağız, yahut hâkim mesul bir insan olarak salâhiyetlere sahip olacak.

Cumhuriyet düşündü ve hâkimi insan tanımak ona salâhiyet vermek ve bu salâhiyetleri suiistimal ederse yakasına yapışmağı muvafık gördü.

Muarızlar bunları dinledikten sonra:

— Güzel, dediler. Fakat Türk hâkimi bu liyakatte midir? dediler.

"Bayanlar, Baylar,

"Once size şahsi kanaatimi söylemek isterim.

Biz Türklere her hangi sahada olursa olsun yaraşan sıfatlardan birisi hâkim olmak sanatidir.

Yalnız hukuk ve kanun sahasında değil, her sahada hâkim olmaktır. Binaenaleyh Türk için kanun sahasında hâkim yapmaktan daha zevkli bir şey bilmiyorum. Kanunlar çıkalı seneler oldu. Bugünkü suiistimaller hâkimin mukayyet olduğu devirlerdeki suiistimalleri aştı mı? Şurada burada suiistimal olabilir. Hâkim insandır. Bir şey olabilir. Amerikada bizden daha ileri midir?

Lort Brays bir eserinde dünyada en ziyade suiistimal edenlerin Amerika hâkimleri olduğunu söylemektedir.

Bizde dört sene müddetle kalan adliye müşavirleri vardır. Bunlar ayrılırken rapor verdiler. Raporlarında samimiyetle söyledikleri nokta şudur:

— Türk hâkimi yeni kanunları anlayışta ve temizlikte dünya hâkimlerinin hiç birisinden geri değildir. Biz her yerde bunu söylemekle zevk alacağız,, diyorlar.

Bu kanaat nedense bizim muarızlarımızda yoktu.

Hâkimlerimizin seviyesi, anlayışı noktasından serbest hâkimi kabul etmeğe, endişeye lüzum yoktu.

Velâyet bahsi

Kanunu medenimizde mühim bir mesele de velâyet bahsidir. Bir yurttaş gözlerini dünyaya yumarken her halde çocuklarının mukadderatından meyus olur. Halbuki bir yurttaş gözlerini dünyaya yumarken böyle olmamalıdır. Arkada devlet vardır .

Eskiden ne vardı?

Şeriat hukukuna göre, evlerinin gayri menkulleri paraya tahvil olunur. parası eytam sandığına verilirdi. Oksüzlerin parası eytam sandığına düşünce artık bir daha çıkmazdı.

Eytam sandığına düşmek bir paranın mahvolması demekti. O zaman mahkeme kapılarında yetimler feryat ederler, orada öksüzler birbirini kırardı.

Kanunu medenî bu salâhiyeti eytam sandıklarından aldı velilere verdi. Veliler analar, babalardır.

Kanunu medeni çıkarken, eytam sandıklarının tasfiyesine memur edildi. O zaman bir zat bu işe ilişilmemesini söyledi. Iskandallar çıkacağını söyledi. Tasfiye yapılacağı gün devletin resmî dairesindeki hesaplar bütün yetimlerin parasının 350 bin lira olduğunu gösteriyordu. Yetim parasının ne kadar olduğunu devlet bilmiyordu.

Icraata başlandı. 5 — 6 sene sonra anlaşıldı. Hâlâ da tasfiye ediliyor. Bu suretle kimsesiz olan öksüzlerin de bir kimsesi olduğu, yani devlet olduğu anlaşıldı .

Bu tasfiyede 250 kadar sandık memuru hocalar hapisaneye gitti. Onların nazarında herkes dinsizdi. Fakat şeriat önünde en mukaddes bir şeyin parasını yerler ve hapse giderler.

Icra kanunu

Bunun iki mühim ana hattı vardır:

1 — Borç için hapsi kaldırmıştır.

2 — Ilâmsız icrayi koymuştur.

Bu kanunun tatbikata konuşunda büyük ihtilâflardan birisi (borç için hapsin kalkmasıdır) bu yalnız ilmin cereyanlarına değil, siyasî, iktisadî fikir cereyanlarına da yol açtı.

Bugünkü medenî dünyaya mensup devletlerin idarelerine bakılırsa bunlar da borç için hapis yoktur. Biz yalnız borç için hapsi kabul etmiş idik. Bunun ilgası muhtelif bakımlardan zarurî idi.

Birincisi siyasî, diğeri muasır medeniyet bakımından.

Borç için hapsin kalkmasına muarızlar tefecilerdi. Ne yazık bu tefecilerin arkasında aklı başında zannedilir adamlar da vardır. Bunlar diyorlardı ki:

— Borç için hapis kalkarsa kimse borç ödemez. Bu kalktığı için buhran olmuştur .

Bu fikir cereyanı hayli adamları da topladı. Ne için, bilmiyoruz. Fakat onlar yürüdüler.

Borç için hapis, menşeini Roma hukukunda bulan bir sistemdir.

Romada borcu olan alacaklıya esir olurdu. Garp devletlerine gidince hapis oldu. Biz de bu sistemi Avrupadan aldık. Onlar bunu bırakalı asır oluyor. Fransa 1876 da terketti.

Bugün medenî dünyada borç için hapis yoktur. Bizde ilga edilince ortaya bir mesele atıldı.

Buna derhal bizde seviye meselesi ortaya atıldı.

Bunu söyliyenler de tefeciler idi. Bir tefecinin Türk milletinin seviyesinden bahsetmesi kadar acınacak bir şey yoktur.

Borç için hapis... Avrupa için mevzuu bahis değil de, bizde neden değil?

Dünyanın en namuslu adamları, borçtan korkan adamlar tefecilerin göz tutmadığı Türk köylüleridir .

Türk köylüsü kadar borcundan korkan, vakti gelmeden evvel borcunu veren başka milletin köylüsü yoktur.

Eğer mesele dolandırıcılık meselesi ise medeniyetin ilerlediği yerlerde daha fazla olur.

Hele icra ve iflâs kanununun memlekette buhrana bâis olduğunu söylemek kadar gülünç ve cahilâne bir iddia olamaz.

Buhranı mevziî telâkki etmek, bugünkü muasır iktisadı da bilmemek demektir.

Günün birinde bir yahudi vatandaş bir makale yazıyor, diyor ki:

— Fransada borç için hapis kalkmamıştır.,,

Yalan! 1876 da kalktı. Bunu bilirsiniz.

Sonra Fransada kalkmıyor ne demek?

Fransada bayanlar saylav olamıyorlar. Bugün Turkiyede bayanlar saylav oluyor. Ve kürsüde söz söylüyor.

"Bayanlar, Baylar,

"Bu borç meselesine dair son sözümü söylerken iki hatıramı söylemek istiyorum:

Selifkeyi geziyordum. Hapisanede bir çok mahkûmlar arasında 70 — 75 lik bir mahkûmu gördüm, sordum. Boynunu bukttu:

— Bir aydır yatıyorum, yirmi lira borcum var. Iki köleniz vardır.

— Kimdir köleler?

— Iki oğlum... Çanakkalede öldü, diğeri istiklâl harbinde yaralandı. Memlekete geldi. Oldü. Onlar sağ olsa idi. Bunları verirdim.

Düşününüz, böyle bir babanın nasıl bir tefeci hesabına yirmi kâğıttan dolayı hapiste yatmak mı idi?

Icra kanunu bunun öcünü aldı .

Bir gün Eskişehir hapisanesini geziyordum. Katiller arasında bacağı kopuk bir adam duruyor.

Yanına yaklaştım, sordum. Hiç seslenmedi. Onüne baktı. Müddeiumumi borcu vardır, dedi .

— Ne kadar?

— 15 lira.

Bu adam ilk defa gelmişti. Sordum:

— Benim dükkânım yoktu. Papuç dikerdim. Kızım hasta oldu. Eczaya para verdik, köseleciye parayi veremedim, yattım.

— Ben vereyim, dedim.

— Olmaz dedi, sen de beni hapsedersin...

Ne ise ben de verdim. Bu adam sonra (Adliye vekiline) diye bana borcunun yarısını göndermiş, yarısını da gönderecağim diye haber göndermiş.

Böyle namuslu adamlar borç için hapsedilir mi?

Von Papen Istifa ediyor

(Başı 1 inci sahifede)

yaya karşı tazyik politikasına tekrar başlanmasına intizar etmek lâzımdır

Rintelen divanı harpte

VIYANA, 2 (A.A.) — 1934 temmuzunda Naziler tarafından yapılan ihtilâl teşebbüsüne karışmakla hiyaneti vataniye ile ittiham edilen sabık nazırlardan Rintelen, bu sabah divanı harp huzuruna çıkacaktır. Rintelen Dolfuss kabinesinde Maarif nazırlığı etmiş ve Başvekil Dolfuss katledildiği zaman Romada sefir bulunmakta idi. 1934 yılı iddia makamatı, Rinteleni zarfında ve bilhassa temmuz içerisinde Roma ve Viyanada nazilerle temas ederek hükûmet darbesini teshil eylemekle ve bir ihtilâl hükûmeti teşkili için fesatçılarla elbirliğinde bulunmakla ittiham etmektedir.

Mahkeme alenî olarak ve 50 kadar şahit dinlenecektir. Rintelenin bir kaç sene hapse mahkûm olması ve bu suretle sıyasal hayatına hâtime çekmesi muhtemeldir. Esasen Rintelen'in Başvekil Dolfuss tarafından Roma elçiliğine tayini bir sıyasal sürgün sayilmıştı.

Bu meraklı muhakemeyi takip için Viyanaya yabancı gazeteler, 250 muhabir göndermişlerdir.

Fransızlar bizden Hangi çeşit mal Alıyorlar?

(Başı 1 inci sahifede)

viye bulunmasına çalışılmaktadır. Fransız ihracat tüccarının yüz milyon franga baliğ olan bu parayı çekebilmeleri, mukabilinde memleketimizden mal almalarına bağlı olduğundan, memleketimizden Fransaya ne gibi eşya ihraç edilebileceği meselesi tetkik edilmektedir. Fransızlar, Fransanın da ziraî bir memleket olduğunu ileriye sürerek, bizden ziraî mahsulât almak istemiyorlar. Buğday, üzüm incir, portakal gibi maddeler hem Fransada hem de Fransız müstemlekelerinde yetişen mahsulâttan olduğundan bizden bu kabil mallar almağa yanaşmıyorlar. Türkiyeden Fransaya ancak ziraî mahsulât haricinde mal ithal edebileceklerini söylüyorlar. Meselâ bizden maden kömürü, kurom madeni gibi mal alabileceklerini, fakat bunların da piyasada birikmiş mevcudu olmadığını ilâve ediyorlar.

Ankarada bu vadide başlamış olan konuşmalar henüz bitmemiştir. Fransa ticaret mümessili Bay Pessereau Ankaradan Istanbula gelmiş ve Ankarada Iktısat Vekâleti ile yaptığı temasların neticesini Parise bildirerek yeni talimat istemiştir. Beklediği talimat gelince konuşmalara devam etmek üçün tekrar Ankaraya gidecektir.

Bay Pessereau dün bizi Fransız sefaret konağında kabul ederek dedi ki:

— Bazı gazetelerin yazdığı gibi Türkiye ile Fransa arasında mevcut Ticaret muahedesi feshedilmiş değildir. Muahede elân meriyettedir. Yalnız son vaziyet üzerine bazı Fransız malarına karşı Türkiye gümrüklerinde tatbik edilmekte olan tenzilâtlı tarife kaldırılmıştır. Vaziyet bundan ibaretdir. Şimdilik bu meselenin halli için bir sureti tesviye bulmakla meşgulüz.

Yunanistanda Isyan çıktı

(Başı 1 inci sahifede)

kalan kuvvetler, şehrin hâkim noktalarını nezaretleri muhafaza altında bulunduruyorlar. Fesat orduda tamamile bastırılmıştır. Bahriyede, asilerin elinde bulunan gemilerden iki destroyer teslim olmuş ve tersane ile diğer iki geminin de pek yakında teslim olmaları beklenmekte bulunmuştur. Selânikte bir isyan çıktığına dair olan haberler resmen tekzip olunmaktadır.

ATINA, 2 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Dün akşam tersanede Plâstiras taraftarı zabitler bir fesat hareketine teşebbüs etmişlerse de bu teşebbüs bastırılmıştır. Hükûmet vaziyete hâkimdir. Bütün memlekette tam bir sükûn hüküm sürmektedir.

İsyanı kim idare etmiş?

ATINA, 2 — Dün akşam başlıyan isyan hareketi Plâstirasa sadık zabitler tarafından idare edilmiştir. Bunların başında binbaşı Demestiche bulunuyordu.

Atinada isyan edenler şiddetli bir fişenk ateşinden sonra saat bir buçukta teslim olmuşlardır. Ahali arasında sükûn vardır.

İdarei örfiye

ATINA, 2 (Milliyet) — Atinada ve isyan çıkan mıntakalarda idarei örfiye ilân edilmiştir. Her tarafta devriyeler dolaşmaktadır.

Telefon muhaberatı

ATINA, 2 (Milliyet) — Atina ile diğer memleketler arasındaki telefon muhaberatı inkıtaa uğramıştır. Yalnız telgraf muhaberelerine müsaade edilmektedir.

ATINA, 2 (A.A.) — Atina Ajansı, bazı kimselerin tersanede, iki Efzun bölüğünde ve bir askerî mektepte meşru hükûmet aleyhine isyan etmiş olduklarını haber vermektedir.

Başvekil Bay Çaldaris, millete hitaben neşrettiği bir beyannamede şöyle demektedir:

Hükûmet, sadıkane mücadele etmekte olan müsellâh kuvvetler sayesinde vatan aleyhindeki bu hareketleri tenkile muvaffak olmuştur. ve vaziyete tamamiyle hâkim bulunmaktadır.

* * *

ATINA, 2 (A.A.) — Atina Ajansı, Başvekil Bay Çaldarisin Yunan milletine hükûmetinin vaziyete tamamiyle hâkim olduğu hakkında teminat vermiş olduğunu ancak sükûn ve huzuru temin için tahrikâtçılara karşı şiddetle hareket etmek mecburiyetinde kalacağını ilân ettiğini bildirmektedir.

Makedonya ve Trakyada

SELANIK, 2. (A.A.) — Makedonya ve Trakyada tam bir sükûn hüküm sürmektedir. İhtiyaten örfî idare ilân edilmiştir. Venizelos taraftarlarından birkaç kişi tevkif edilmiştir.

Sansür

ATINA, 2 (A.A.) — Ecnebi memleketlere gönderilecek olan bütün telgraflara sansür konulmuştur. Muhalif gazeteler tatil edilmiştir. Amiral Fipoldoh, hükûmet ile bir kruvazördeki asiler arasında tavassutta bulunmuştur. Asiler, cevap vermek için yarım saat mühlet istemişlerdir.

Divanı harp

ATINA, 2 (A.A.) — Gazetelerin hususî muhabirleri, yarıresmi bir surette tevkif edilmiş asilerin divanı harbe sevkedileceklerini haber vermektedirler. Oğleden sonra kanunu esasî meydanında muazzam bir halk kütlesi isyan failleri aleyhinde ve hükûmet lehinde bir nümayiş yapmıştır.

Selânikte

SELANIK, 2 (A.A.) — Resmî bir tebliğe nazaran Venizelos taraftarı olan askerî zevat, Atinadan verilecek işareti bekliyorlardı. Fakat bu işareti getirecek olanlar tevkif edilmişlerdir. Venizelosun taraftarı olan gazeteler tatil edilmiştir.

Venizelosun vaziyeti

ATINA, 2 (A.A.) — Gazetelere nazaran, Girit valisi, Bay Venizelos tan kendilerinin naşiri efkârı olan gazetelerde hükûmete karşı yapılmış olan şiddetli tenkitleri takip eden isyan hareketi hakkındaki hattı hareketini ilân etmesini talep etmiştri. Tersanede vukua gelmiş olan isyan teşebbüsünden başka evelpiden askerî kolleji ile Atinadaki Efzun kışlalarında da bu kabil teşebbüsler yapılmıştır.

"T„ ve "P„ ile nihayetlenen kelimeler

ANKARA, 2 (A.A.) — 1 Mart 1935 tarihli (Milliyet) ve (Sonposta) gazetelerinde (t) ve (p) ile nihayetlenen kelimelerin imlâları hakkında son günlerde yapılmış olan değişmenin şahsî bir mütaleadan ibaret bulunduğunu ve yine evvelden olduğu gibi tedrisata devam edilmesi lâzım geldiğinin Kültür Bakanlığınca mekteplere tamim edildiğine dair görülen havadisin aslı yoktur ve bu iş için Kültür Bakanlığınca mekteplere hiç bir tebligat yapılmamıştır. Bu hususta katî kararlar alınması ancak Türk dili tetkik cemiyetinin imlâda ve gramerde devam eden tetkikleri neticesine bağlı olduğunu alâkadar makamlar nezdinde yaptığı tetkiklere istinaden Anadolu Ajansı tebliğe mezundur.

Halkevinde

Istanbul Halkevinden:

1 — 4-3-1935 pazartesi günü saat (18) de Cağaloğlundaki merkez salonumuzda profesör Dr. Bay Fahrettin Kerim tarafından (çocuklarda karakter inkişafı) hakkında bir konferans verilecektir. Bu konferans herkese açıktır.

2 — Yine 4-3-1935 pazartesi günü saat (20,30) da Gülhane parkı içindeki Guzel Sanatlar kısmımızda temsil şubemiz amatörleri tarafından (Tırtıllar) piyesi temsil edilecektir. Bu temsilin davetiyeleri her gün saat (17) den sonra Alayköşkü çevirgenliğinden alınabilir.

3 — Mart içinde Gülhane parkı içindeki Alayköşkü kısmımızda Güzel sanatlar şubemiz tarafından bir resim sergisi açılacaktır. Bu sergide resimlerini teşhir etmek istiyenler 3,4 ve 5 mart günleri saat (16) dan (20) ye kadar eserlerini Alayköşkü çevirgenliğine kaydettirmelidirler.

Sar Almanyaya Döndükten sonra

(Başı 1 inci sayfada)

yaya dönmesnin Fransa ile Almanya arasındaki münasebetleri devamlı bir surette islâh edeceğini ümid ediyoruz, demiştir. Berlin, Sarın dönmesini sevinçle tesid etmektedir. Büyük bir alay dün öğleden sonra Lustgartten'den geçmiştir. Mektebler kapanmıştır.

Alman gazetelerine göre...

BERLİN, 2. A.A. — Alman istihbarat bürosundan : Alman gazeteleri, sütünlarla Sarbruk'ta yapılan kutlulanmalardan bahsetmektedir.

"Berlin borsa gazetesi„ şunları yazıyor:

" Hitler, Fransa tarafından Sar arazisi için yapılması icbar edilmiş olan mücadeleye eski hasmına elini uzatmak suretile merdane hareketini tekrarlıyarak nihayet vermiştir. Bu hareket alelâde bir hareket değildir. Ne Fransa, ne bütün dünya, kendilerine düşen mesuliyetleri müdrik iseler, bunu bilmemezlik edemezler.

Völkişer Böbahter gazetesi, dünya siyasası bakımından dünkü günün bütün uluslara halledilmez diye umulan melelerin sulha dokunmadan nasıl halledilecğine bir misal olduğunu söylemektedir.

"Germaniya„ şöyle diyor:

" Almanya zafer saati çaldığı zaman sulh arzusunu gösterdiyse, bu bir hakikat eseri değildir. Fakat bu, komşusunu kinsiz, korkusuz görebileceğini ispat eden bir delildir.„

"Gazet dö Silezi„ uluslar arası idaresinin gayrî tabiî ve nihayet muvaffakiyetsizlikle neticelenecek bir idare olduğunu yazmakta ve :

" Bu, demektedir, uluslar arası kurumunun hakimiyeti fikrinin biri hayalîham olduğunu ispat eder. Çünkü bu her iki taraf için bitaraf bir muameleye müsaade etmemektedir.

Bütün dünya, şimdi, uluslar arasının buna benzer siyasî teşkilâtına itimadsızlık gösterilmesi istenmiyorsa, bu gibi tecrubelerden kaçınmak lâzım geldiğini görmüştür.

PARIS, 2.A.A. — Paris belediyesi dün, Sar'dan gelen Italyan uluslar arası kuvvetleri şerefine bir ziyafet vermiştir.

Yeni soy adı Alan ar

* Istanbul mıntakası sanatlar mektebi müdürü Bay Yusuf Ziya soy adı olarak (Etiman) ı almıştır.

Kandırada soyadı

KANDIRA, (Milliyet) — Yeni soy adlarile size buranın bazı kimselerini tanıtıyorum:

Kandıra hukuk hâkimi Bay Kemal (Ecevit), ceza hâkimi Bay Sabri (Döndar), eski soy adı olan (Uzkan) yerine (Pınarbaşı), ilk mektep baş okutanı Hâmit (Özmenek), Kandıra jandarma kumandanı yüzbaşı İbrahim milli savaşta akıncı müfrezelerinde kumandan olması hasebile (Akıncı), şube reisi yuzbaşı Feyzi (Ulutaş), Kandıra muhasebei hususiye memuru Ali Rıza (Ercan), kâtibi Mumin (Sun), odacısı mer (Gürbüz), ekim işleri fen memuru Salâhattin evvelce aldığı Güngör yerine (Selçuk), Kandıra ilk mektep okutanı Kemal ve karısı (Akat), okutan Remziye (Aykut), okutan Firdevs (Bingöl), okutan Zeynep (Ultav), okutan Niyazi (Ilter), Kandıra ziraat bankası memur muavini Supni (Özer), bankacı Huseyin (Oral), maliye başkâtibi B. Mahmut (Uysal), maliyeci Ismail (Koca), Hakkı (Şile), Mehmet (Karadurak), Şükrü (Yıldız), tahsil müfettişi Ismail Recai (Karahan), sandık memuru Şevket (Kaçar), arzuhalci Sait ve karısı Belkis (Erdem), eczacı Mesut (Özutemiz), sıhhiyeci Şevki (Derman), tahsildar Ahmet Hakkı (Atlay), Kandıra muttusü Mehmet (Özokur), nüfus memuru Şerafettin (Özen), kâtibi Hasan (Özer), Kandıradan değirmenci Kemal (Atlamış), kışla köyden Kâzım (Taşçı), mübaşir Ahmet (Akça), Kandıradan Safinaz ve kızı Neriman (Oğuzhan), soy adlarını seçerek kendilerine almışlardır.

Kandırada odun ve mahrukat tüccarı Ismet zade Niyazi ve oğulları Ismet ve Müfitle evvelki adları olan (Yelkenci) ismini değiştirerek (Ataç), soy adını almışlardır.

Kandıra orman muhafızlarından Necip (Gürkan), Ismail (Solmaz), Ahmet (Sayın), Mehmet (Ayabakan), Tevfik (Jnal, Halim (Ateş), Ulvi (Ergene), Uzun Ahmet (Aksoy), Hamdi (Akaysoy) bunlardan maada telgrafçı Ahmet (Gürpınar), müvezzi Ali (Temel), inhisar idaresi kapıcısı Mehmet (Ozan), soy adlarını almışlardır.

Karasu, (Milliyet) — Kaymakam Şekip (Yurdakul), malmüdürü Ali (Ustun), tahrirat kâtibi Ali (Ince), sıtma mücadele doktoru Mazhar (Kıvılcım), posta müduru Sıtkı (Türedi), belediye reisi Şükrü (Saka), jandarma kumandanı yuzbaşı Ali Rıza (Alpan), Karasu orman mühendisi Şevket (Isca), gene Karasu orman mühendisi Samim (Unsal), nüfus memuru Mehmet Lehti (Tan), Karasu inhisar memuru Nazmi (Tuğrul), ilk mektep başmuallimi Hilmi (Coşkum), hat çavuşu Fuat (Tural) soy adlarını almışlardır.

Küçük haberler

* Marmarada yer yer sarsıntıya uğrayanlara mekteplilerin yardımı devam etmektedir. Hilâliahmere yeniden 12532 kuruş yatırılmıştır .

* Tokyo bankası idare meclisi azasından Bay Tokuzo Suzuki ve Bay Bungo Uniumye Japonyadan gelmişler ve şehrimiz iktisadî mahafili ile bazı temaslarda bulunmuşlardır. Buradan Parise gideceklerdir.

* Evkaf müdüriyetince tamir ettirilmekte olan camilerden Salkımsöğütteki tarihî Zeynep Sultan camiinin tamiri bitmiştir. Beyazıt camiinin sıva ve kubbesinin tamiri de bir kaç güne kadar bitecektir .

* Istanbul evkaf müdüriyeti varidat müdürlüğüne Yozgat ağır ceza mahkemesi azasından Bay Ilhami tayin edilmiş ve vazifesine başlamıştır. Varidat müdürlüğünü vekâleten idare etmekte olan Bay Ahmet eski vazifesi olan Aydın evkaf müdürlüğüne dönmüştür.

ÇAGIRIŞLAR

Hilâliahmer Galata Nahiye kongresi

Hilâliahmer Galata nahiye şubesinin 1935 yılı kurultayı 4 mart 1935 pazartesi günü saat 15 te toplanacağından yazılı üyenin o gün ve saatte şube merkezi olan Galatada Karamustafapaşa sokağında Bosfor hanındaki daireye gelmeleri rica edilmektedir

YENİ NEŞRIYAT

Büyük Gazete

Büyük Gazetenin 19 uncu sayısı bugün renkli bir kapak içinde fevkalâde zengin yazılarla çıktı.

Büyük Gazete geniş bir okuyucu kütlesini alâkadar eden yazı ve resimlerile takdir edilmeğe lâyıktır. Bu sayıda, mütenevvi yazılar arasında bir çok meraklı ve heyecanlı hâdiselere dair bol resimler ve itinalı tefrikalar ve makaleler vardır.

Büyük Gazete çok zengin mükâfatlı bir müsabaka da açmış bulunmaktadır. Gittikçe tekâmül eden, memleketimizin bu en güzel haftalık mecmuasını okuyucularımıza tavsiye ederiz.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş bürosuna müracaat etmelidirler.

İşçi arayanlar

Otel idaresine muktedir tecrübe görmüş servisten anlar, okur, yazar, bir müdür istiyoruz. Kendine güveni olan Arnavutköyünde Bosfor palas oteline müracaat etsin. Otel sahibi Ibrahim.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

TEPEBAŞI ŞEHIR Tiyatrosunda

Bu gece Saat 20 de

MUFETTIŞ

5 perde komedi

Yazan N. Gogol

1607

Fransız Tiyatrosunda Bu akşam saat 20 de

DELİ DOLU

opereti oynayacaktır.

Son hafta

1606

BURSA KAPLICALARI Türk Anonim Şirketinden:

Idare Meclisinin 28 Şubat 935 tarihli toplantısında verilen karar üzerine şirketin sayın hissedarlar, aşağıda gösterilen meseleler etrafında görüşülüp kararlar alınmak üzre 30 Mart 935 cumartesi günü saat 10 da Şirketin Idare merkezi olan Bursa'da Koza hanındaki dairesinde toplanmağa davet olunurlar.

Görüşülecek meseleler:

1 — Kaplıcanın işletme şekli

2 — Şirketin malî vaziyeti,

3 — Müessesatın kazanç temin edebilmesi için ikinci derecede bir otel yapılması,

IDARE MECLISI

Ist as. 1 inci hukuk mahkemesinden: Jozef Vitalisin mukaddema Sultanhamam 23-27 numarada mukim. Refet Osman zimmetindeki 1336 lira 50 kuruş alacağına vaki itirazın ref'i talebine mütedair olan davasının 20-2-935 tarihli mürafaasında hukuk usulu muhakemeleri kanununun 509 uncu maddesine tevfikan tebliği muktezi davetiyenin müddaaleyh Refet Osmanın ikametgâhinin meçhuliyeti hasebile bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine kanunu mezkûrun 141 inci maddesine tevfikan mezkûr davetiyenin ilânen tebliğine ve mürafaanın 22-4-935 saat 14de bırakılmasına karar verildiğinden mümaileyh Refet Osmanın tayin edilen günde H. U. M. kanununun 509 uncu maddesine tevfikan ibraz etmek istediği vesaiki ile birlikte mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde evrakı dava gıyabında tetkik edilerek icap eden kararın ittıhaz olunacağı davetyenin teibliği mekamına kaim olmak üzere ilân olunur. (8809)

Istanbul Gayrı Mübadiller Komisyonundan:

D. No:	Semti ve mahallesi	Sokağı	No:	Cinsi ve hissesi	Muhammen kıymeti	
					Lira	
4621	Tophane Ekmekçi başı	Kadirler yokuşu	Eski 77 mü. yeni 91	Ahşap hane ve bahçenin metresi 127,50 tamamı	2128	Kapalı zarf
4621/1	" " "	"	Eski 77 mü. yeni 91/1	Divarla çevrilmiş arsa ve kuyu metresi 105,64 tamamı	1584	Kapalı zarf
4747	Bostancı	Bağdat caddesi Bostanci istasyonu	494-496 498-500	Uç dükkân ve bahçe	3080	Kapalı zarf
4805	Eyüp Islâmbey	Islâmbey	41 mü.	366,50 metre arsanın 1/6 hissesi	67	Açık arttırma
4805/1	"	"	41 mü.	402 metre arsanın 1/6 hissesi	81	Açık arttırma
4805/2	"	"	41 mü.	230 metre arsanın 1/6 hissesi	46	Açık arttırma
4805/3	"	"	41 mü.	337,50 metre arsanın 1/6 hissesi	68	Açık arttırma
4805/4	"	"	41 mü.	353,50 metre arsanın 1/6 hissesi	71	Açık arttırma
4805/5	"	"	41 mü.	255,50 metre arsanın 1/6 hissesi	51	Açık arttırma
4805/6	"	"	41 mü.	281 metre arsanın 1/6 hissesi	63	Açık arttırma
4805/7	"	"	41 mü.	321,50 metre arsanın 1/6 hissesi	65	Açık arttırma
4805/8	"	"	41 mü.	384 metre arsanın 1/6 hissesi	77	Açık arttırma
4813	Usküdar Selâmsiz	Mir oğlu	Yenî 7 eski 69	Arsa ve barakanın 9/16 hissesi	144	Açık arttırma

Yukarda evsafı yazılı emvâli gayrimenkule on gün müddetle müzayedeye çıkarılmış ve 13-3-935 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 14 den itibaren ihalelerinin icrası mukarrer bulunmuştur.

Satış münhasiren Gayri Mübadil bonosu iledir.

Denizyolları IŞLETMESI

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

TRABZON YOLU

VATAN vapuru 5 Mart SALI saat 20 de Rize'ye kadar. (1102)

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 5 Mart SALI günü saat 11 de İskenderiyeye kadar. (1101)

"SAZMAŞ„ Sanayi ve Ziraat Makinaları Türk Anonim Şirketinden:

1935 yılı Mart ayının 27 nci çarşamba günü saat 10 da Şirketin Bahçekapıda, Taş Handaki merkezinde adi surette toplanacak olan heyeti umumiye içtimaına Şirketin hissedarları davet olunurlar.

Işbu içtimaa iştirak etmek için gerek asaleten ve gerek vekâleten şirketin en az on hisse senedine sahip hissedaranın mezkûr senedatı veya bunu müsbit vesaiki yevmi içtimadan bir hafta evel şirket merkezi idaresine tevdi ile mukabilinde dühuliye varakası almaları rica olunur.

Ruznamei müzakerat :

1 — 1934 iş yılı muamelât ve hesabatına aid Idare Meclisi ve Murakıb raporlarının okunması,

2 — Bilânço, kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasdikı ile idare meclisi heyetinin ibrası, ve temettüatın tevzii,

3 — Idare Meclisi azalarının hakkı huzurunun tesbiti,

4 — Murakıb intihabı ve tahsisatının tayini.

KLEINWANZLEBEN TOHUM Türk Anonim Şirketinden:

1935 yılı Mart ayının 28 nci perşembe günü saat 15 de Şirketin Bahçekapıda, Taş handaki merkezinde adi surette toplanacak olan heyeti umumiye içtimaına Şirket'in hissedarları davet olunurlar. Işbu içtimaa iştirak etmek için gerek asaleten ve gerek vekâleten şirketin en az on hisse senedine sahip hissedaranın mezkûr senedatı veya bunu müsbit vesaiki yevmi içtimadan bir hafta evel Şirket merkezi idaresine tevdi ile mukabilinde dühuliye varakası almaları rica olunur.

Ruznamei müzakerat :

1 — 1934 iş yılı muamelât ve hesabatına aid Idare Meclisi ve murakıb raporlarının okunması,

2 — Bilânço ,kâr ve zarar hesaplarının kabul ve tasdikı ile Idare Meclisi heyetinin ibrası,

3 — Idare meclisi azalarının hakkı huzurunun tesbiti,

4 — Murakıb intihabı ve tahsisatının tayini.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen maa motor bir adet Birilant marka Pedal makinası 5-3-935 salı günü saat 10 da Sırkecide Liman dairesi karşısındaki Antalya anbarında açık arttırma ile satılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları. (8817)

Istanbul 4 üncü icra dairesinden:

Istanbul dördüncü icra memurluğundan satılmasına karar verilen sandalîye, masa, ve sair ev eşyası 5Mart 1935 salı günü saat ondan itibaren Beyoğlu Kalyoncu Kulluk Balık sokak 16 numaralı evin önünde açık artırma ile satılacağından isteyenlerin gösterilen gün ve saatta mahallinde bulunmaları ilân olunur. (8781)

Yugoslavya Türkleri Tesbiti Zarar Komisyonundan:

Yugoslavyada mal bırakmış olan Türk tebaasına alınan tazminat mikdarına göre yapılacak tevziatın nisbeti tayin olunabilmek için henüz beyanname vermemiş olanların 31-3-1935 akşamına kadar Maliye Bakanlığında müteşekkil komisyona, tasarruf vesikalarile beyannamelerini vermeleri ilân olunur. (1087)

Akhisar Belediye Başkanlığından:

Akhisar belediyesi Elektrik santralının ihtiyacı olan cem'an Bedeli yedi lira yetmiş beş kuruş muhammen kıymetinde 8916 litre motorin 96 litre vakum, 231 litre dizel yağlar 1100 dane 25 lik 20 dane yüzlük ve 220 voltluk ampul, 10 dane 12 santimlik dublu te putrel ve iki metre murabbaı kilingirit ,iki metre murabbaı amyant iki kilo iplik amyant beş Kğ. eyi cins metâl kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Istekli olanların 79 lira teminatı muvakkata ve kanunun lüzum gösterdiği evrak ile 14-3-935 tarihinde saat 15 şe kadar Akhisar Belediyesi Encümenine müracaatları ilân olunur. (1085)

Tayyare Cemiyeti Sandıklı Şubesinden:

Şubemiz Anbarlarında bulunan 86340 kilo Buğdayla 49700 kilo arpa açık arttırmaya konmuştur. 14-3-935 de ihalesi yapılacaktır. Isteklilerin şeraiti anlamak üzere İstanbul Şubesine ve arttırma için Şubemize müracaatları. (1023)

CENUBI ANADOLU MADEN Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimizin Fethiye dahilindeki Maden işletme teşkilâtı için vezne ve ambar işlerini görmeye mükedir memur arıyoruz. Fransızca bilmek şayanı tercihtir. Kefalet ve iyi referans matluptur. Taliplerin vesikalarile 4 ncü Vakıf Han 4 ncü kattaki şirket merkezine müracaatları ilân olunur.

Yeniköy Sulh Icra Memurluğundan :

Bir borçdan dolayi 60 adet ambalaj sandığı, 49 adet parça tahta, 350 adet yıkık istif tahta, 82 adet sandık başı 5 Mart 935 salı günü saat 10 da Galatada Havra sokağında 8 No. dükkânın önünde açık artırma ile satılacağından almak isteyenlerin hazır bulunmaları ilân olunur.

ISTANBUL KAUÇUK VE KABLO FABRIKASI Türk Anonim Şirketi

Idare meclisince hissedarlar genel heyetinin 20 Mart 1935 günlemecinde adi olarak toplanması kararlaşmış olduğundan esas mukavelenamenin 60 ıncı maddesi mucibince hisse sahiblerinin o gün saat on beşde Şirketin Fındıklıda Tramvay caddesinde 137 ve 139 numaralı merkezini teşrifleri ve toplantıdan bir hafta önce ellerindeki hisse senetlerini şirket merkezine tevdi eyliyerek mukabilinde hisse senetlerinin adet ve numaralarını mübeyyin birer dühuliye kartı almaları rica olunur.

Ruzname

1 — Idare Meclisi ve Murakib raporlarının okunması,

2 — 1934 yılı bilânço ve kâr ve zarar hesablarının tasdik ve idare meclisi ile murakıbın ibrası,

3 — 1935 yılı için murakıb veya murakıblerin seçilmesi ve bunların ücretlerinin tesbiti,

4 — Ilk Idare meclisinin tamamen tecdidi,

5 — Idare Meclisi azalarile müessîslerin şirketle her türlü tüccari muamelede bulunabilmelerine izin verilmesi.

Doktor

Muhip Nurettın

Babıâli caddesinde Türkiye eczanesi karşısında

Tasfiye Halinde bulunan Türkiye Tütünleri müşterekülmenfaa REJI ŞIRKETI ILAN

Tasfiye halinde bulunan Türkiye Tütünleri Müşterekülmenfaa REJI şirketi hissedarları 27 mart 1935 tarihinde öğleden evvel saat 11 de Istanbulda, Beyoğlunda, Tünel meydanında, Metro hanında toplanacak olan umumî heyete tasfiye memurları tarafından davet olunurlar.

Müzakerat ruznamesi :

1 — 1934 senesi içindeki tasfiye işleri hakkında tasfiyedarlar tarafından verilen raporla murakıp raporunun okunması, 31 Birincikânun 1934 tarihinde kesilen hesaplarla bilânçonun takdim ve tasdiki,

2 — Ingiltere hükûmetine yapılan müracaatin vaziyeti hakkında M M. Weyl ve Salem tarafından vukubulan tebligat,

3 — 31 Birincikânun 1934 tarihine kadar olan zamana ait idarelerinden dolayı tasfiyedarların ve Mösyö Weyl ve Mösyö Salem'in ibrası,

Umum heyette bulunabilmek için en az 30 hissesi olan hissedarların nihayet 16 mart 1935 tarihine kadar hisse senetlerini:

Istanbulda: Osmanlı Bankası merkezine,

Londrada: 26, Throgmerten sokağında Osmanlı Bankası şubesine,

Pariste: 7, Meyerbeer sokağında Osmanlı Bankası şubesine, 6 ve 8 Haussmann Bulvarında Unyon Parisienne Bankasına:

Berlinde: Behrenstr. 63 sokağında Mösyö S. Bleichreedere,

Viyanada: I, am Hof 6 sokağında Oesterreichische Créditanstalt Fuer Handel und Gewerbeye,

Tevdi etmeleri lâzım gelen Istanbuldaki hissedarlar için hisse senetlerinin tevdi mühleti, Türkiye kanunu mucibince nihayet 19 mart 1935 tarihine kadar uzatılmıştır.

Hisse senetlerini tevdi edenlere bir makbuz verilecek ve bu makbuzun gösterilmesile umumî heyete girilebilecektir.

1673

Hasan Kuvvet Şurubu

ZAAFI UMUMî, KANSIZLIK ve KEMİK Hastalıklarına Şifaî tesirleri Çoktur

Çocuklar, Gençler, Genç Kızlar ve İhtiyarlar her yaşta istimal edebilirler. HASAN ECZA DEPOSU

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: Ankara

Tamamı ödenmiş sermayesi:

2,200,000 Türk Lirası

Türkiyenin her yerinde şube ve muhabirleri vardır.

Her nevi Banka muamelâtı yapar.

İstanbul Şubesi: Telefon 22042

Galata Şubesi: Telefon 43201

1616

Dahiliye Vekâletinden:

Yenişehirde yaptırılan Vilâyetler Evinin muhammen bedeli 13500 liradan ibaret olan cins ve mahiyeti fennî ve malî şartnamede yazılı olan halıları kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Isteyenler bu husustaki şartnamesini Ankarada Dahiliye vekâleti Eksiltme komisyonundan alabilirler. Eksiltme 21 mart 935 perşembe günü saat 15,30 da Dahiliye Vekâleti Binasında toplanacak Eksiltme komisyonunda yapılacaktır. Muvakkat teminat mıktarı 1012,5 "Bin On Iki buçuk,, liradır. Isteklilerin 21 Mart 935 perşembe günü saat 14,30 a kadar icabeden vesaikle birlikte teklif mektuplarını Dahiliye Vekâleti Eksiltme komisyonuna vermiş olmaları lâzımdır. (1012) 1641

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune Hastanesinin Mutfak için orta tazyikli buhar tesisatı ve mevcut yemek kazanı ve teferrüatının tamir ve montajları, Çamaşırhane için yüksek tazyikli buhar buhar tesisatı Çamaşırhane malzemesinin tamir ve montajları, mutfak ve çamaşırhanenin su tesisatı açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Ihalesi: 12 Mart 935 Salı günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki komisyonda yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 5540 lira 25 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 415 lira 52 kuruştur.

4 — Şartname ve keşif ve projeler 28 kuruş mukabilinde Haydarpaşa Nümune Hastahanesinden alınabilir.

5 — Isteklilerin carî seneye ait ticaret odası vesikasını ve bu işi yapabileceklerine dair Istanbul Nafıa Baş mühendisliğinden alınmış tasdikli fennî vesika, teminat makbuzu veya Banka kefalet mektuplariyle birlikte ve belli gün ve saatten evvel komisyona gelmeleri. (1004) 1660

Askerî Mekteplere Muallim aranıyor.

1 — Askerî Liselerle Kırıkkaledeki San'at Mektebine ve Askerî Orta mekteblere aşağıdaki yazılı dersler için muallim alınacakdır.

a) Kuleli Lisesi için: Felsefe, Riyaziye, Fizik, Kimya, Ingilizce.
b) Maltepe As. Ls. için (Topkapu) : Fizik, Riyaziye.
c) Bursa As. Ls. için : Fizik, Riyaziye.
d) Kırıkkale San'at Mp.: Edebiyat, Felsefe, Musiki, Riyaziye
i) Erzincan As. Orta Mp.: Riyaziye.

2 — Bu muallimliklere maarif liselerinde ve orta mekteblerinde 926 senesinden sonra muallimlik yapmış olan, yahut branşlarına göre okutmak selâhiyetini ve kanunî vasıfları haiz bulunan muallimler alınacakdır.

3 — Isteklilerden başka yerde işi olmıyanlara mektebin bulunduğu yerin uzaklığına ve istekli olduğu derse göre ayda 84 liradan 126 liraya kadar ücret verilecekdir. Maarif mekteblerinde dersi olan muallimlere yine mektebin bulunduğu yere ve istediği derse göre okutacağı her ders saatı için bir liradan dört liraya kadar ücret verilecekdir. Ucret mikdarını Askerî Liseler Müfettişliği tayin eder.

4 — Aylık ücretle tayin edilen muallimler haftada 15 : 20 saat ders okutmağa mecburdur.

5 — Istekliler istidalarına aşağıdaki kâğıtları iliştirerek Ankarada Millî Müdafaa Vekâletinde Askerî Liseler Müfettişliğine gönderirler.

a) Fotograflı ve resmî makamca tasdikli fiş (hal tercümesi).
b) Polis tahkikatı sonunda alacağı hüsnühal kâğıdı ve yabancı kadınla evli olamadığını gösteren kâğıt.
c) Sıhhî hey'eti tam olan bir Askerî hastaneden alacağı tasdikli sıhhat raporu.
d) Ehliyet derecesini gösteren şahadetname, ehliyetname, tasdikname ve başka vesikalarının tasdikli ve fotograflı suretleri.
e) Noterden tasdikli teahhüt senedi bu senede şunlar yazılacakdır.

(Tayin edileceğim. . . . . mektebin.. . . . . dersi muallimliğinden her hangi ders senesi içinde çekilmemeği, şayet tatil zamanında çekilecek olursam en az iki ay önce bildireceğimi, böyle yapmazsam alacağım ücretin iki aylığını tazminat olarak bir defada ödeyeceğimi, bundan başka tayin olunduğum halde kanunun gösterdiği zaman içinde vazifeme başlamazsam yine ayni tazminatı ödeyeceğimi ve ne suretle olursa olsun Askerî Liseler Müfettişliğinin göreceği lüzum üzerine her hangi bir zamanda bu vazifeden çıkarıldığım takdirde hiç bir hak iddia etmiyeceğimi teahhüt ederim. (1043) 1656

Türkçe - Osmanlıca - Fransızca

SÖZLÜK

DICTIONNAIRE TURC - OTTOMANE - FRANÇAIS

İsmail Hami Danişmend tarafından meydane getirilen bu lûgat öz Türkçe kelimelerin şimdiye kadar kullanılmakta olan Osmanlıca ve aynı zamanda Fransızca karşılıklarını göstermektedir.

Herkesin ve hatta ecnebilerin istifade edeceği bu SÖZLÜK intişar etmiştir.

FIATI 100 KURUŞTUR

KANAAT KÜTÜPHANESİ

Ankara Jandarma Umum Kumandanlığından:

Çanakkale Jandarma Hastanesinde iş görmek üzere (125) lira ücretle bir Bakteriyolok aranmakdadır. Istekli olanların bulunduğu yerin Jandarma Kumandanlığına dilek kâğıdı ve hal tercümesile birlikde müracaat eylemeleri. (1031) 1663

İsanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonundan:

Bakırköy Akliye ve Asabiye Hastanesi için lâzım olan 20,000 Yirmi Bin kâse Yoğurt açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Ihalesi 19-3-935 salı günü saat 15 de Cağolğlunda Sıhhat Müdürlüğü Binasındaki Komisyonda yapılacaktır.

2 — Tahmini fiatı: beher kâsesi 5 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 75 liradır.

4 — Şartnameler Akliye hastahanesinden bedelsiz verilir. Isteklilerin belli gün ve saatten evvel teminat makbuzlariyle komisyona gelmeleri. (1045) 1644

Üniversite Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan:

1 — Üniversite Tıb Fakültesi Farmakodinamı laburatuvarında yapılacak olan tamir ve ilâve işleri 7-3-935 perşembe günü saat 15 de Üniversitede ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuşdur.

2 — Isteklilerin yukarıda sözü geçen işe aid şartname ve plânları her gün Üniversite Komisyonunda tetkik edebilirler.

3 — Bu işe aid yapılmış olan 1634 lira 60 kuruşluk keşfin yüzde 7,5 nisbetinde teminatlarını isteklilerin ihale günü öğleye kadar Üniversite Muhasebe Veznesine yatırmış olmarı lâzımdır. (911) 1636

Katran kullananlar: Yalnız KANZUK markalı **pelesenkli Katran Eksirini** TERCİH EDİNİZ 1275

ISTANBUL HARICI ASKERI KITAAT ILANLARI

Kırıkkalede San'atlar Mektebi binası yeni tediye şartlarına göre kapalı zarfla ihalesi yapılmak üzere eksiltmeye konmuşdur. Keşif bedeli : 67589 lira 35 kuruşdur. Şartname ve keşif evrakı 338 kuruşluk Maliye vezne makbuzu mukabilinde Vekâlet İnşaat Şubesinden verilecekdir. Ihalesi : 6-3-935 çarşamba günü saat on birde Komisyonumuzda yapılacakdır. Muvakkat teminatı : 4629 lira 47 kuruşluk banka mektubu veya maliye vezne makbuzudur. Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunla şartnamede istenen bedelleri teminat ve teklif mektublarile birlikde ihale günü en son saat 10 a kadar Komisyonumuz Reisliğine verilmiş bulunacakdır. (793) (810) 1649

* * *

Alpulludaki Kıtaat için 135 ton unun 3-3-935 tarihinde alınmasından sarfı nazar edilerek 13-3-935 çarşamba günü saat 16 da kapalı zarfla alınacakdır. Tahmin bedeli 16200 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonda görülebilir. Ilk teminatı 1215 lira olup isteklilerin belli saattan bir saat evvel teminatları ile teklif mektublarının Lüleburgazda Askerî Satınalma Komisyonuna vermeleri. (799) (1041) 1655

* * *

15 inci hudut taburundan Sebzeci Samiden alınan 31-10-934 tarih ve cilt 44 varak 66 umum 384077 numaralı 30 3kilo 300 gram ispanak 594 kilo 300 gram patlıcan bedellerinin mıktarı olan 21 lira 91 kuruşluk ayniyat tesellüm makbuzu bayi tarafından zayi edilmiştir. Mezkûr ayniyatın hükümsüz olduğu ilân olunur. (1096)

* * *

1 — Ihtiyacatı Askeriye için 335000 kilo ekmeklik un satın alınacaktır. Muhammen bedeli 33500 liradır.

2 — Şartname Ankarada Istanbulda Levazım Amirlikleri Satınalma komisyonlarında ve Tekirdağ Askerî Satınalma Komisyonunda her gün göre bilirler.

3 — Eksiltme 20 Mart 935 Çarşamba günü saat 15 te Tekirdağında Park karşısında Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4— Eksiltme kapalı zarfla yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminatı 2512 lira 50 kuruştur.

6 — Eksiltmeye girecekler Ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair vesika gösteremeye vekil gönderenler vekâletnamelerini ve Şirket namına girecekler Sirkülleri Komisyona göstermeye ve Ikametgâh kanunîlerini bildirmeye mecburdurlar.

7 — Teklif mektupları saat 14 de Komisyon reisliğine verilecektir. (1095)

Sigorta işlerinde ihtisas yapmak üzere Avrupaya gitmek isteyenlere:

Millî Reasürans Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimiz nakliye, İş ve Kollektif amele Kaza sigortalarında ihtisas yapmak üzre Avrupaya talebe gönderecektir. İsteklilerin :

1 — Yüksek Ticaret ve İktisat mektebi veya Hukuk Fakültesinden mezun olması veyahud bir sigorta şirketinde memur sıfatile çalışmakda bulunması,
2 — 30 yaşını tecavüz etmemiş olması,
3 — Askerlik hizmetini ifa eylemiş bulunması,
4 — Tahsili takib edebilecek derecede Avrupa lisanlarından birine vakıf bulunması şarttır.
5 — Yukardaki şartları camiistekliler bir müsabaka imtihanına tabi tutulacaklar ve bu imtihanda muvaffak olanlar Şirketin tensip edeceği müddetle Avrupaya sigortacılık tahsili ve staj yapmak üzre gönderileceklerdir. İmtihanda müsavi şartı ihraz edenlerden ecnebî lirasını daha kuvvetli bilenler tercih olunur.

Isteklilerin aşağıda yazılı vesikaları hamilen nihayet 1 Nisan 1935 tarihine kadar şirketimize müracaat eylemeleri lâzımdır.

a) Şirket müdiriyetine hitaben yazılmış bir istid'a,
b) Mekep şehadetnamesi (veya kâtibi adilden müsaddak sureti).
c) Mektep şehadetnamesi olmayanların çalıştıkları sigorta şirketinden alacakları tasdikli bir vesika,
d) Üç adet vesika fotoğrafı,
e) Tercemei hal varakası,

Müsabakada muvaffak olub Avrupaya gidecek olanlardan tahsili müteakip avdet ettiklerinde Avrupada kaldıklarının bir misli müddetle şirketçe gösterilecek yerde çalışacaklarına dair bir taahhütname alınacaktır.

Fazla tafsilât ve müsabaka gününü öğrenmek üzre şirket umumî kâtipliğine müracaat edilebilir.

OXYMENTHOL

ÖKSÜRÜK - BOĞAZ

ZAYI — 1716 sicil No.lu arabacılık ehliyetnamemi kaybettim. Yenisi alınacağından diğerinin hükmü yoktur. Mustafa.

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü Etem Izzet BENICE

Üniversite Arttırma ve Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan:

Markası	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
Undala - Duplez sistemi	880 lira	66 lira

1 — Tıp Fakültesi Fiziko terapi Enstitüsü için yukarıda muhammen bedeli ve markası yazılı bir aded diatermi makinesi 14 Mart 1935 perşembe günü saat 15 de Universitede ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Istekliler, bu alâtın şartnamesini her gün Universitede görebilirler.

3 — Taliplerin kapalı zarflarını ihale günü saat 14 de Universite Umumî Kâtipliğine vermiş olmaları lâzımdır. (1017) 1642

Tayyare Cemiyeti Balıkesir Şubesinden:

Şubemiz tarafından Kurban Bayramında toplanacak 1700 Barsak açık arttırmaya konmuştur. Martın Onuncu günü saat on beşte ihalesi yapılacaktır. Isteklilerin malûmat almak için Istanbul Şubesine ve arttırma için Şubemize müracaatları. (1078)